

POHJANMAAN OPETTAJA ÖSTERBOTTENS LÄRARE

2/2011

4.11.2011

OAJ

Kirjaudu palveluun
ja hyödynnä etusi!

jäsenedut
jäsenedut.fi

Oman liiton etujen lisäksi käytettävissäsi on Jäsenedut.fi -palvelun tarjoamat jäsenedut. Tässä muutamia esimerkkejä tarjonnasta. Rekisteröidy palveluun www.jäsenedut.fi, jotta näet tarkemmat tiedot tarjouksista

ja pääset hyödyntämään nettikauppojen kautta tulevat edut. Tarkista aina edut ja niiden voimassaoloajat ennen ostoksille lähtöä, sillä ne vaihtuvat koko ajan ja niitä tulee päivittäin lisää.

Löydät nämä ja paljon muita etuja: www.jäsenedut.fi

→ **K1 Katsastajat**, henkilö -ja pakettiauton määräaikaikatsastus 35 € (norm. 49,50 €) sekä -15 % rekisteröinti- ja muutokatsastuksista sekä jälkitarkastuksista.

→ **Isku Koti**, 15 % alennus normaalihintaisista tuotteista (ei Tempur eikä Kaani).

→ **Fenno Optiikka**, 20 % alennus normaalihintaisista kehyksistä, linsseistä ja aurinkolaseista.

→ **Tropiclandia**, 2 € alennus rannekeista.

→ **Hairlekiini**, kampaamoketjun tarjous ota 3 maksa 2 (ei Redken eikä Kerastase).

→ **Vianor**, öljynvaihtotarjous 35 €, sis. työn ja 4 l huippuöljyä (lisälitrat 7,50 €), ilmastoinnin täyttöhuolto 89 €, sis. työn ja aineet. Näiden lisäksi 13 muuta tarjousta.

→ **Kylpylätarjouksia seuraavista kylpylöistä:**

- Flamingo Spa
- Naantalın Kylpylä
- Ruissalon Kylpylä
- Kylpylähotelli Sani
- Peurunka
- Imatran Kylpylä
- Kylpylähotelli Rauhalahdi
- Ikaalisten Kylpylä
- Kylpylä Kivitippu
- Tahko Spa
- Kuntoutuskeskus Kankaanpää
- Härmän Kylpylä
- Siuntion Hyvinvointikeskus

Hotelli- ja majoitustarjouksia:

- Santa's Hotel Santa Claus
- Santas's Hotel Tunturi
- Santa's Hostel Rudolf
- Hotel K5 Levi

-
- Hotel Levi Panorama
 - City Hotelli Orivesi
 - Park Hotel Käpylä
 - Hotelli Kuninkaantie
 - Hotel Arthur
 - Hotelli Hiittenharju
 - Hotelli Aquarius
 - Airport Hotel Bonus Inn
 - Jämikeskus
 - Ylläs Saaga
 - Hotelli Mesikammen
 - Airport Hotel Oulu

→ **Verkkokauppoja:**

- Varuste.net
- Rajala Pro Shop
- Apteekkituotteet.fi
- Handbagsuperstore.fi
- Fashionstore.fi
- Kultatahti.fi
- Allergiakauppa.fi
- Villipohjola
- Dataflora
- Bieder

OAJ

Kunta-alan neuvottelut edessä

Työmarkkinasyksy käynnistyi tiiviisti, kun maahan yritettiin keskusjärjestöjen johdolla neuvotella laaja raamiratkaisu palkoista ja työelämän laatuksymyksistä. Maan hallitus oli valmis tukemaan pakettia veroratkaisuin. Yritys kaatui kuitenkin kysymyksen palkankorotusten riittävydestä. Akavan mielestä siinä oli monia elementtejä, jotka olisivat kohtuullisesti turvanneet opettajien ja muiden julkisen sektorin työntekijöiden etuja.

Koska työnantajien tarjous hylättiin, uudet virka- ja työehtosopimuksen neuvottelaan liittojen välisinä puhtaalta pöydältä. Pääministeri on patistanut keskusjärjestöjä takaisin sopimuspöytään, mutta keskistetyn ratkaisun synty olisi suuri ihme. Tähän vaikuttavat mm. teknologia-teollisuuden neuvottelut ja työtaisteluhkat.

OAJ:n jäsenten palkkasopimukset ovat voimassa kunta-alalla vuoden loppuun ja yksityisellä sopimus-alalla tammikuun loppuun 2012. OAJ neuvottelee jäsenilleen parhaat mahdolliset sopimukset huolimatta siitä, neuvotellaanko ne liittotasolla tai keskustason raamin mukaan. Kunta-alan neuvottelut käynnistyvät lähiaikoina harvinaisen epävarmassa ja vaikeasti ennustavassa talustilanteessa. Yli 400 000 kunta-alan työntekijän palkkasopu on suuri asia koko yhteiskunnalle. OAJ ja neuvottelujärjestö JUKO tekevät yhteistyötä muiden kunta-alan pääsopijoiden kesken, mutta meillä on myös alan monia omia erityisongelmia, jotka odottavat korjausvuoroaan.

Neuvottelujen ja neuvottelijoiden tueksi tarvitaan järjestövoimaa. Vaikka emme toivo tai odota työtaistelua, on järjestöllistä valmiutta ryhdyttävä korottamaan niin keskus- kuin paikallistasolla.

Koulutuspolitiikassa on edessämme todella rajuja muutoksia. Uusi kehittämissuunnitelma hyväksytään valtioneuvostossa joulukuun alussa. Siinä ovat sisällä mm. lukiokysymykset, ammattikorkeakoulujärjestelmän uudistaminen ja verkoston supistaminen, toisen asteen yhteistyö ja perusopetuksen tasa-arvoinen ja laadukas turvaaminen. Lisäksi kohdennamme talous-arviovaikuttamiseen voimiamme.

Syksyn aikana linjataan myös järjestön tulevai-

Kommunsektorns förhandlingar står för dörren

Arbetsmarknadshösten sparkade i gång på allvar när man med centralorganisationerna i spetsen försökte förhandla fram en ramuppgörelse om löner och arbetslivsfrågor. Regeringen var beredd att stöda paketet med skattelösningar, men samtalen avbröts när man inte kunde komma överens om löneförhöjningarna. Enligt Akava fanns dock många element med som måttligt skulle ha tryggt förmånerna för lärarna och övriga arbetstagare inom den offentliga sektorn.

Eftersom arbetsgivarnas anbud förkastades, förhandlar man fram de nya tjänste- och arbetskollektivavtalen från rent bord förbunden emellan. Statsministern vill snabbt få centralorganisationerna tillbaka till förhandlingsbordet, men en central uppgörelse verkar vara ganska utopistisk. En central uppgörelse påverkas bland annat av teknologiindustrins förhandlingar och strejkhöten.

För OAJ:s medlemmar inom kommunsektorn är avtalen i kraft fram till årets slut och inom privata sektorn till slutet av januari 2012. OAJ förhandlar fram bästa tänkbara avtal för sina medlemmar oavsett om det blir förhandlingar på förbunds nivå eller i enlighet med ett ramavtal på centralnivå. Kommunsektorns förhandlingar inleds i ett ovanligt osäkert ekonomiskt läge som är svårt att förutse. En löneuppgörelse för över 400 000 arbetstagare inom kommunsektorn är en viktig sak för hela samhället. OAJ och förhandlingsorganisationen FOSU samarbetar med andra huvudavtalsorganisationer inom kommunsektorn, men undervisningssektorn har många egna specifika problem som står i tur att åtgärdas.

Organisationens styrka och kraft behövs till stöd för förhandlingarna och förhandlarna. Även om vi varken önskar eller väntar en arbetskonflikt, så måste den organisatoriska beredskapen ses över både på central- och lokalnivå.

Inom utbildningspolitiken står vi inför drastiska omställningar. Den nya utvecklingsplanen godkänns av statsrådet i början av december. Den innehåller bland annat gymnasiefrågor, en reform av yrkeshögskolesystemet och en krympning av yrkeshögskolenätet, samarbetet inom andra stadiet och tryggheten av en jämställd och kvalitativ grundläggande utbildning.

suutta sääntöuudistuksen muodossa. Valtuuston ko-
koa on ehdotettu pienennettäväksi nykyisestä 150
valtuutetusta. Asiasta on käyty hyvähenkistä kes-
kustelua valtuuston neuvottelupäivillä, ja lopulliset
päätökset tehdään syysvaltuuston kokouksessa mar-
raskuussa Vantaalla. Muutos korostaisi valtuutettujen
roolia ja tehtäviä.

OAJ:ssa on ryhdytty tehostamaan jäsenhankin-
taa järjestön kasvun ja yhtenäisyyden turvaamiseksi.
Ammattijärjestöön liittyminen ei ole enää itsestään
selvää, vaan jäsenyyden etuja pitää perustella mm.
uusille opettajille ja järjestöön kuulumattomille. Jä-
senhankintatyön on oltava jatkuvaa. On opettajien
etu, että meillä on yhteinen ja vahva edunvalvonta-
järjestö OAJ. Jäsenyys on opettajalle myös tärkeä osa
ammatti-identiteettiä.

OAJ:n sähköiset palvelut uudistuvat myöhemmin
syksyllä, ja myös monia järjestötaphtumia on luvassa
talven mittaan. Toivottavasti tapaamme mm. Educas-
sa ja OAJ-risteilyllä tammikuun lopulla.

Voimia syksyyn kaikille Pohjanmaan opettajille!

Olli Luukkainen
puheenjohtaja

Dessutom koncentrerar vi oss på att påverka budget-
arbetet.

Under höstens gång utstakas också organisatio-
nens framtid när stadgarna reformeras. Fullmäktige
föreslår minska från nuvarande 150 medlemmar, vil-
ket ytterligare skulle betona fullmäktigeledamöternas
roll och uppgift. Frågan har diskuterats i god anda
under fullmäktiges rådplägningsdagar och beslut ska
tas under fullmäktiges höstmöte som ordnas i novem-
ber i Vanda.

OAJ effektiverar sin medlemsrekrytering för att
trygga organisationens tillväxt och sammanhållning.
Det är inte längre en självklarhet att gå med i fack-
organisationen, utan nu måste fördelarna med ett
medlemskap motiveras för bland annat nya lärare och
för dem som inte hör till facket. En aktiv medlems-
rekrytering behövs kontinuerligt. Ett enhetligt och
starkt lärarfack gagnar alla lärare och ett medlemskap
är viktigt också med tanke på lärarens yrkesidentitet.

OAJ:s elektroniska tjänster förnyas senare i höst
och flera medlemsevenemang utlovas under vintern.
Vi ses i januari under Educa och på lärarkryssningen!

En skön höst tillönskas alla lärare i Österbotten!

Olli Luukkainen
ordförande

POHJANMAAN OPETTAJA ÖSTERBOTTENS LÄRARE

2/2011

4.11.2011

Toimituskunta:

Lasse Mansikka-aho
päätoimittaja
lassema@suomi24.fi
040 559 4033

Suvi Isohella, YLL
Leena Nyberg, OAO
Mari Rinta-Nikkola, LTO
Tiina Kankkonen, OAY
Johanna Olsson, OAY
Taina Saikkonen

Ilmoitushankkija:

Lasse Mansikka-aho

ISSN: 0785-9260

Painopaikka:

Waasa Graphics Oy

Puheenjohtajan palsta

Lukuvuosi on alkanut epävarmoissa tunnelmissa. Keväällä suotuisalta näyttäneet talouden suhdanteet ovat nopeasti heikentyneet. Pelko uudesta laskusuhdanteesta on nyt suuri. Leikkauslistojen sanotaan olevan jo valmiina ainakin valtionvarainministeriön kassakaapissa. Oppilaitoksissa eletään epävarmoissa tunnelmissa, sillä opetusministeriön hallinnonalalle kohdentuu merkittävät säästöt. Varsinkin korkeakouluja kuritetaan, mutta myös toisen asteen koulutus elää epävarmuudessa, sillä pienten lukioiden, joita on monia toiminta-alueellamme, tulevaisuus on vaakalaudalla.

Toisaalta on luvattu, että säästöt eivät koske peruskoulua ja varhaiskasvatus aiotaan siirtää opetustoimen alaisuuteen. Aika näyttää, pidetäänkö lupauksista kiinni. Esimerkiksi peruskoulun kehittäminen on hankerahojen varassa. Niitä saavat vain ne koulutuksen järjestäjät, jotka niitä anovat. OAJ esitti viime keväänä hankerahoituksen käyttämistä opettajanvirkojen lisäämiseen. Käytännössä se tarkoittaisi peruskoulutukseen tulevan valtionavun tason nostamista niin, että koulutuksen järjestäjät voisivat palkata lisää opettajia ja pienentää opetusryhmiä. Tämä vaatisi tietenkin takuut siitä, että rahat todella käytetään uusien opettajanvirkojen perustamiseen.

Koulutus on pitkäjänteistä työtä. Tulokset näkyvät usein vasta vuosien päästä. Nykyajalle ominainen epävarmuus sopii huonosti koulutukseen. Lopetaanko joku koulutuslinja, korkeakoulu, yliopisto tai vähennetäänkö vai lisätäänkö jonkin oppiaineen opetusta tai siirretäänkö varhaiskasvatus opetustoimen alaisuuteen? Tällaisia asioita on roikkunut ilmassa vuosia. Asioiden monipuolinen käsittely ja huolellinen valmistelu sekä harkinta ennen päätöksentekoa, on paikallaan, mutta turha vitkuttelu päätöksenteossa ei palvele kenenkään etua.

Koulutuspoliittisia ratkaisuja ei pidä sitoa vuosibudjetteihin, vaan poliittisten päättäjien on uskallettava linjata pidemmällä aikavälillä. Emme varmasti voi tietää sitä, millaisia tietoja ja taitoja tulevaisuudessa tarvitaan, mutta esimerkiksi suurin osa peruskoulun opetusaineesta on sellaista, että sitä jossakin muodossa opetetaan 100 vuoden päästäkin. Kaikkea ei voi tarkistaa Wikipediasta.

Ordförändens kolumn

Det nya läsåret har inletts i en osäker atmosfär. De ekonomiska konjunkturerna såg lovande ut på våren, men utsikterna har snabbt försämrats. Rädslan för en ny lågkonjunktur är stor. Nedskärningslistorna sägs ligga färdiga åtminstone i finansministeriets kassaskåp. Vid läroinrättningar råder en ovisst stämning eftersom betydande inbesparingar riktas till undervisningsministeriets förvaltningsområde. I synnerhet högskolor drabbas, men även inom utbildningen på andra stadiet lever man i ovisshet eftersom framtiden ligger i vågskålen för små gymnasier, vilka det finns många av i vårt verksamhetsområde.

Å andra sidan har man lovat att inbesparingarna inte ska riktas till grundskolor och det finns planer på att flytta småbarnsfostran under undervisningsväsendet. Tiden får utvisa om man kommer att hålla fast vid löftena. Till exempel utvecklingen av grundskolan hänger på projektpengar, vilka utdelas endast till sådana anordnare av utbildning som ansöker om finansiering. I våras föreslog OAJ att man skulle använda projektfinsiering för att öka antalet lärartjänster. I praktiken skulle det innebära att nivån av statsbidrag för grundutbildningen skulle höjas så att anordnare av utbildning kunde anställa flera lärare och minska undervisningsgrupperna. Detta skulle naturligtvis kräva garantier för att pengarna verkligen används för att skapa flera lärartjänster.

Utbildning är ett långsiktigt arbete. Resultaten syns ofta först flera år senare. Den osäkerhet som nutiden präglas av är besvärlig att hantera. Ska man lägga ner en utbildning, en högskola, ett universitet eller ska man minska eller öka undervisningen inom ett läroämne eller flytta småbarnsfostran under undervisningsväsendet? Dessa frågor har varit aktuella i flera års tid. Innan beslut fattas bör man behandla ärendena på ett mångsidigt sätt samt bereda och överväga besluten noggrant, men det gynnar ingen att dra ut på tiden i onödan då man fattar beslut.

Utbildningspolitiska lösningar bör inte bindas till årsbudgeten, utan de politiska beslutsfattarna bör våga dra upp mera långsiktiga linjer. Vi kan tyvärr inte vara säkra på hurdan kunskap och hurdana fär-

Muutoksiakin tulee varmasti. Yksi suuri muutos voi olla sähköisten oppimateriaalien, esimerkiksi sähköisten oppikirjojen, laajamittainen käyttöönotto. Itse olen aina ollut vankka perinteisten kirjojen kannattaja, mutta uskon kuitenkin sähköisten oppikirjojen syrjäyttävän ennen pitkää paperiset. Kaikki opetusmateriaali voidaan ladata yhteen sähköiseen kirjaan. Kun ajattelee opetusteknologian kehitystä viimeisen 25 vuoden aikana, harppaus on ollut iso. Parinkymmenen vuoden päästä tuskin opiskellaan samoilla välineillä kuin nyt.

Juhlapuheissa toistellaan, että Suomen tulevaisuuden menestys rakentuu hyvin koulutetun työvoiman varaan. Uskon niin. Poliittisilla päätöksentekijöillä on oltava rohkeutta taloudellisesti ankeina aikoina priorisoida resursseja. Riittävä panostus koulutukseen ja varhaiskasvatukseen luo uskoa tulevaisuuteen. Toivotavasti sekä tasavallan että toiminta-alueemme päättäjät ymmärtävät tämän.

OAJ:n hallitus päätti viime keväänä, että Keski-Pohjanmaan alueen opettajaryhmien on neuvoteltava liittymisestä OAJ Pohjanmaahan. Kesäkuussa oli ensimmäinen neuvottelu ja kuluvan syksyn aikana jatkamme yhteydenpitoa. Mikäli keskipohjalaisopettajat tulevat mukaan toimintaamme, se tapahtuisi 1.8.2012 alkaen. OAJ Pohjanmaan alueasiamies puolestaan aloittaa vuodenvaihteessa. Tarkoitus on, että hänen käyttöönsä ostetaan kaksi työpäivää viikossa.

Palkkasihteerimme Seppo Heinonen kartoitti alueemme luottamusmiesten toiveita. Osa ongelmista on ollut tiedossa, mm. joidenkin työnantajien haluttomuus neuvotella paikallistasolla järjestelyvaroista. Monet luottamusmiehet myös kokivat olevansa yksin. Kaivattiin hengen nostattamista. Siinä asiassa alueyhdistys pyrkii varmasti toimimaan. Jokaisen järjestön vahvuus perustuu yhteishenkeen. Jäsenten tulisi kokea asiat omiksi ja yhteisiksi ja uskoa, että yhdessä toimimalla ja omia etujamme ajamalla voimme parantaa palkkaustamme ja työskentelyolosuhteitamme.

Toivotan jaksamista ja työn iloa kaikille pohjalaisille opettajille ja lastentarhanopettajille tärkeässä työssänne.

*Ari Rousu
OAJ Pohjanmaan pj.*

digheter man behöver i framtiden, men största delen av till exempel grundskolans undervisningsstoff kommer i någon form att ingå i undervisningen även om 100 år. Wikipedia har tyvärr inte svar på alla frågor.

Det är säkert att förändringar kommer att ske. Ibruktage av mera elektroniska läromedel såsom e-läroböcker kan innebära en stor förändring. Själv har jag alltid varit en understödjare av traditionella böcker, men jag tror ändå att e-läroböcker så småningom kommer att ersätta pappersböckerna. Allt undervisningsmaterial kan laddas ner till en elektronisk bok. Om man ser på undervisningsteknologins utveckling under de senaste 25 åren har klivet varit stort. Om ett tjugotal år kommer man knappast att studera med samma medel som idag.

I festtal utprepar man ofta att Finlands framtida framgång bygger på en välutbildad arbetskraft. Det tror jag också. Politiska beslutsfattare bör ha mod att prioritera resurser under ekonomiskt svåra tider. Tillräckliga satsningar på utbildning och småbarnsfostern skapar en tro på framtiden. Förhoppningsvis tar både republiken och beslutsfattarna i vår region detta i beaktande.

Förra våren fattade OAJ:s styrelse ett beslut om att alla lärargrupper i Mellersta Österbotten bör förhandla om medlemskap i OAJ Österbotten. I juni hölls de första förhandlingarna och under hösten fortsätter vi att hålla kontakten. Ifall lärarna i Mellersta Österbotten ansluter sig till vår verksamhet, skulle det ske från och med 1.8.2012. OAJ Österbottnens lokala ombudsman inleder i sin tur sitt arbete vid årsskiftet. Man planerar att köpa två arbetsdagar per vecka för ombudsmannens bruk.

Vår lönesekreterare Seppo Heinonen har kartlagt önskemålen bland förtroendemännen i vårt verksamhetsområde. Man har redan känt till en del problem: bland annat det faktum att en del arbetsgivare inte varit villiga att förhandla om justeringsmänen på lokal nivå. Många förtroendemän upplevde också att de var ensamma och det fanns en önskan om att lätta upp stämningen. Lokalföreningen strävar efter att ta tag i saken. Varje förenings styrka bygger på en känsla av samhörighet. Medlemmarna borde uppleva frågorna som sina egna och gemensamma, och tro på att man tillsammans och genom att driva sina egna intressen kan förbättra sysselsättningen och arbetsförhållandena.

Jag önskar arbetsmotivation och -glädje till er alla österbottniska lärare och barnträdgårdslärare i ert värdefulla arbete.

*Ari Rousu
OAJ Österbottens ordförande*

Ajankohtaista OAJ:n hallituksesta ja toimikunnista

Maamme on yritetty saada vakauttamista ja kilpailukykyä vahvistava palkkaratkaisu lähivuosisiksi. Maan hallitus on ollut valmis tukemaan sopimusta veroratkaisuin. Tätä ajankohtaiskatsausta kirjoitettaessa neuvottelut ovat kuitenkin kariutuneet ja näyttää siltä, että on tulos- ja vaikea työmarkkinasyksy lakkovaroituksineen ja ehkä jopa lakkoinen. Pyrkimyksenä on kuitenkin saada sellainen palkkaratkaisu aikaiseksi, että se varmistaisi ostovoiman vähintään inflaatiotason mukaisesti. Kansainvälinen taloustilanne elää kuitenkin niin levotonta aikaa, että myös siltä suunnalta saattaa tulla nopeallakin aikataululle yllätyksiä, jotka vaikuttavat myös meidän sopimusneuvotteluihimme. Opetusalan suhteen olisi ollut hyvä, että yhteinen vakauttamista tukeva ratkaisu olisi löytynyt. Liittokierroksella julkisen sektorin on vaikea ulosmitata samoja korotusprosentteja, mitä yksityisellä sektorilla mahdollisesti saadaan.

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaluonnos, KESU, on julkistettu. Kyseessä on Jyrki Kataisen hallitusohjelman koulutuspoliittisen osuuden toimeenpanosuunnitelmaluonnos. Siitä on pyydetty lausuntoja monilta tahoilta ja mm. OAJ on esittänyt luonnokseen parannusehdotuksia. Varsinainen KESU valmistunee joulukuun alkupuolen aikana.

KESUn painopistealueiksi nousevat koulutuksen tasa-arvon vahvistaminen, nuorten syrjäytymisen ehkäisy mm. yhteiskuntatakuun kautta sekä perusopetuksen kehittäminen. Hallituksen tavoitteena on nostaa suomalaiset maailman osaavimmaksi kansaksi vuoteen 2020 mennessä. OAJ on kuitenkin huolissaan koko koulutussektorin tilanteesta, kun hallitusohjelma linjaa suuria leikkauksia mm. ammattikorke- ja yliopistokoulutuksen osalle. Myöskään toisen asteen ammatillisen koulutuspaikkojen määrien leikkaukset eivät tue nuorten syrjäytymisen ehkäisyä. Perusopetuksen suhteen leikkauksia ei olla tekemässä vaan mm. ryhmäkokojen pienentämiseen on edelleen tulossa valtion hankerahaa. Varhaiskasvatuksen puolella suunnitelmaluonnoksessa luvataan uutta varhaiskasvatuslakia sekä varhaiskasvatuksen siirtämistä

sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön vuoden 2013 alusta lukien. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma lupaa jatkoa vuonna 2010 aloitetulle OSAAVA-ohjelmalle, jonka tavoitteena on varmistaa opetustoimessa työskentelevän henkilöstön osaamisen suunnitelmallinen kehittäminen ja parantaa täydennyskoulutuksen tasa-arvoista saatavuutta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nimennyt uuden perusopetuksen tuntijakoa ja yleisiä tavoitteita suunnitteleman työryhmän. Ryhmä on täysin virkamiestyöryhmä, eikä siinä ole edustusta mistään sidosryhmistä, ei edes OAJ:sta. Ryhmää vetää OKM:n yleissivistävän yksikön johtaja Eeva-Riitta Pirhonen. Ryhmän tulee saada työnsä valmiiksi helmikuun 2012 loppuun mennessä. Tämän jälkeen alkaa perusopetuksen uusien opetussuunnitelmien valmistelu ja ne tulee hallitusohjelman mukaan ottaa käyttöön vuonna 2016.

Uusi ammattikorkeakoululaki astuu voimaan 1.1.2014. Ammattikorkeakouluista suunnitellaan itsenäisiä oikeushenkilöitä (osakeyhtiöitä tai säätiöitä). Vastuu amk-rahoituksesta pyritään saamaan kokonaan valtiolle. Samanaikaisesti ollaan kuitenkin ammattikorkeakoulusektorilla tekemässä suuria leikkauksia, jotka saattavat vaarantaa uudistuksen läpiviemisen.

Matti Sippola

OAJ:n valtuuston II varapuheenjohtaja

www.oajpohjanmaa.fi

Terveisiä pohjalaisille!

Hälsningar till österbottningar!

Hyvä lukija. Pitelet käsissäsi uusinta Pohjanmaan Opettajan numeroa. Lehden kantta komistaa alueyhdistyksemme keväällä käyttöönotettava logo, jota käytetään yhdistyksemme toimintaan liittyvässä oheisviestinnässä mm. kirjekuorissa ja tiedotteissa sekä julisteissa. Logon suunnitteli alan ammattilainen Timo Väre. Juttua Timosta ja logon syntytvaiheista löydät toisaalta tästä lehdestä.

Uuden logon tavoitteena on parantaa alueyhdistyksemme yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja ulkoista näkyvyyttä. Ulkoista näkyvyyttä on parannettu myös hankkimalla yhdistyksemme käyttöön em. logolla varustettuja rolluppeja, joita voidaan käyttää erilaisissa koulutustapahtumissa ja kokouksissa tai vaikkapa messuilla.

Viestintä on tärkeä elementti myös paikallistason järjestötoiminnassa. Onko puutteellisesti hoidettu yhdistysviestintä syy paikallisyhdistysten rivijäsenten laimentuneeseen intoon osallistua yhdistyksensä toimintaan?

Yksi parannuskeino tähän voisi olla esim. lyhyen kokoustiedotteen laatiminen paikallisyhdistyksen hallituksen jokaisesta kokouksesta. Siihen voitaisiin koota lyhyesti myös tietoa tulossa olevista, kaikkia yhdistyksen jäseniä koskevista asioista. Jos paikallisyhdistyksen sihteerillä on vielä jokaisen jäsenen sähköpostiosoite hallussa, voidaan tiedote yhdellä napin painalluksella lähettää koko jäsenistölle. Kätevää eikö totta.

Tätä kirjoitettaessa syksyn TUPO-teatterin ensimmäinen näytös on nähty ja toinen näytös on alkamassa. Uskon vakaasti, että kaikki päättyy onnellisesti, niin kuin kunnan teatteriesityksessä pitääkin ja korotusprosentit löytyvät kahden ja kolmen välillä.

Pientä huolestuneisuutta on esitetty siitä, että ammattijärjestömme kouluksiin osallistuminen on viime aikoina ollut laimeahkoa. Tuntuu siltä, ettei ay-toiminta kiinnostaa samassa määrin jäsenistöämme, kuin joskus takavuosina. Aktiivisen järjestötoiminnan ja erityisesti neuvottelutaitojen merkitys yhdistyksissä on kuitenkin kasvamassa, kun yhä suurempi osa palkkatotista jaetaan paikallisten neuvotteluiden kautta. Opettajien edunvalvonta tulee samalla entistä vaativammaksi ja yhdistyksen osaamista punnitaan teatteriretkien ja pikkujoulujen onnistumisen ohella myös neuvottelupöydissä.

Hyvää loppuvuotta ja parempaa alkavaa vuotta kaikille Pohjanmaan Opettajan lukijoille !

Lasse Mansikka-aho
päätoimittaja
lassema@suomi24.fi

SAATTAEN VAIHTO

nivelvaiheessa nuoren tukena

Vaasan kaupungin nivelohjaus-malli käsittää oppilaan ohjauksen nivelvaiheissa, joilla tarkoitetaan siirtymistä alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta 2. asteelle, ylipäätään koulunvaihtamista. Nivelohjaus-mallin tarkoituksena on tukea oppilasta hänen opintopolullaan ja antaa työkaluja opettajille ja opiskelijahuollosta vastaaville. Jotta opiskelija saa tarvitsemaansa tukea myös uudessa koulussaan, tärkeintä on tiedonvaihto, tiedonsiirto, lähetettävän ja vastaanottavan koulun välillä. Toki vahvuuksista ja lahjakkuuksista keskustellaan myös. Saattaen vaihto -palaverien avulla pystytään erityisesti löytämään myös mahdolliset koulupudokkaat jo aivan syyslukukauden alussa.

Kesän aikana oppilaanohjaajat siirtävät oppilaiden keväällä täyttämät ”Peruskoulusta toiselle asteelle”-siirtolomakkeet yhteishaun tulosten mukaisien oppilaitoksien kuraattoreille. Siirto-HOJKSit toimitetaan erityisopettajille. Tavoitteena on saada jokaiselle nuorelle opintopaikka syksyksi ja myös alusta asti tarpeeksi tukea sekä ohjausta opinnoissa vastaanottavassa oppilaitoksessa. Tarvittaessa annetaan oppilaalle tehostettua nivelvaiheohjausta myös kesällä.

Vaasan ammattiopisto (VAO) ja Vaasan Lyseon Lukio ovat jo kymmenkunta vuotta tehneet tiivistä yhteistyötä Vaasan ja lähialueiden suomenkielisten yläkoulujen kanssa oppilaiden siirtyessä 2. asteelle. Palaverit nimettiin aikoinaan Saattaen vaihto -palaveriksi. Niinpä tänäkin vuonna kouluvuoden toisella viikolla kokoonnui VAO:n tiloihin, opinto-

ohjaajat, kuraattorit ja erityisopettajat. Kaiken kaikkiaan meitä oli koolta yli 40 oppilas- ja opiskelijahuollon asiantuntijaa. Myöskin maahanmuuttajakoordinaattoreita ja eri projektien edustajia oli paikalla.

Iltapäivän tarkoitus oli juuri saattaen vaihtaa eli me 2. asteella saimme evästystä yläkoulun edustajilta, jotka jo vuosien ajan ovat tunteneet ja ohjanneet nyt meille siirtyneitä opiskelijoita.

Kaikkien päämäärä oli ja on sama, nuoren tukeminen nivelvaiheessa ja toki opintojen edistyessäkin sekä syrjäytymisvaarassa olevien ja koulupudokkaiden tunnistaminen ja löytäminen heti alkusyksyllä. Tässä etsimis- ja ohjaustyössä auttaa opiskelijahuoltoryhmiä Vaasassa Etsivä nuorisotyö, mm. Jupiter-säätiön Sirius-projektin ja Resurscentret Föregångarna työn ja edustajien kautta. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on löytää kaikki nuoret, jotka ovat ilman työ- tai opiskelupaikkaa ja Saattaen vaihto -palaverissa tänäkin vuonna löytyi muutama, joka ei ollut saapunut yhteishaun kautta saamaansa opiskelupaikkaan, vaikka täyttynyt hakutoive olisi ollut ensisijainenkin, ja nämä nuoret ilmoitettiin heti Etsivälle nuorisotyölle tiedoksi.

Saattaen vaihto -yhteistyö on yhteistyötä kaikkien parhaaksi!

*Leena Nyberg
Vaasan ammattiopisto
vt. opinto-ohjaaja*

OAJ Pohjanmaa kouluttaa

OAJ Pohjanmaan alueyhdistys tarjoaa jäsenilleen monipuolista koulutusta valtakunnallisen järjestömmme, omien jaostojemme ja paikallisyhdistyksen rinnalla. Kuluvan vuoden yksi alueyhdistyksen koulutusten kohokohdista oli filosofi Pekka Himasen luento, mikä kokosi sankoin joukoin opettajia Törnäväsalin helmikuussa. Koulutustiimi, johon kuuluu jokaisesta jaostosta edustaja, sai vahvistuksen ajatukselle jatkaa maankuulujen luennoitsijoiden kutsumista ainakin kerran vuodessa Pohjanmaalle. Ensi vuodelle on jo sovittu filosofi Esa Saarisen luento. Kannattaa varata kalenteriin ilta 6.2.2012 filosofisille ajatuksille, sillä silloin Saarinen saapuu Seinäjoelle.

Jokavuotinen Järjestöstartti, minkä paikaksi on vakiintunut helmikuun puoliväli (seuraava 17.–18.2.2012), antaa järjestöaktiiveille eväitä suunnitella omien paikallisyhdistysten ja jaostojen toimintaa.

Eläkekoulutukset maaliskuulla sekä Vaasassa että Seinäjoella ovat hyvin suosittuja. Jokavuotisten eläkekoulutusten luennoitsijat ovat aina asiantuntijoita Työeläkevakuuttaja TELA:sta ja samaisessa tilaisuudessa on kuultu myös senioriopettajan kokemuspuheenvuoro.

”Mistä meille oikein maksetaan” -koulutukset ovat keränneet eri seutukunnille runsaasti osallistujia. Palkkanauhahan lukemista sekä OVTES:n ja KVTES:n tulkintoja opastavat vankalla ammattitaidolla plm Seppo Heinonen ja lm Kari Nieminen. Ko. aktiiveilla on hyvä koulutuspaketti, mitä kannattaa hyödyntää sellaisissa yhdistyksissä, joista ei ole osallistuttu kuluvan vuoden seutukunnallisiin koulutuksiin.

Yhdistysten puheenjohtajille, sihteereille, luottamusmiehille ja yhteysopettajille järjestetään vuosittain neuvottelutaidon, kokoustekniikan ja yleensä edunvalvonnan ajankohtaiskoulutusta samoin kuin kokeneille opettajille KOPE-koulutusta. KOPE-koulutuksen tarkoituksena on voimaannuttaa yli 35-vuotiaita opettajia omaa hyvinvointia koskevien luentojen ja liikkumisen parissa AY-asiaa unohtamatta. Tämän vuoden KOPE on Härmässä 18.–19.11.

Alueyhdistysseminaari hallituksen kokouksiin kutsuttaville kuuluu myös vuosittain koulutuskalenteriimme. Tämän vuoden seminaari pidettiin yhdessä Keski-Suomen alueyhdistyksen kanssa elokuun alus-

sa Pietarissa. Seminaariohjelma oli tiukka, mutta antoisa runsaine keskusteluineen ja kokemusten vaihtamisineen.

Alueyhdistyksen tärkeisiin tavoitteisiin kuuluu vaikuttaminen ja yhteistyö sivistystoimen johdon kanssa. Olemme järjestäneet keskustelutilaisuuksia sivistystoimen hallinnollisissa tehtävissä oleville, yhdistysten puheenjohtajille ja luottamusmiehille. Tilaisuudet on koettu tärkeiksi kaikille osapuolille tiedon kulunkin kannalta.

Seuraava kohtaaminen on 10.11. Seinäjoella Marttilan Tallissa alkaen klo 12 lounaalla. Luvassa on ainakin keskustelua kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä Suomen Vanhempainliiton toiminnanjohtajan Tuomas Kurttilan tuodessa tilaisuuteen tuulahduksen pääkaupunkiseudulta.

Jäsenistö on toivonut liikunnallista koulutusta ja sitä on luvassa 9.–10.3.2012 oivallisissa puitteissa Kuortaneen Urheiluoipistolla. Koulutus on tarkoitettu kaikille AY-asioista kiinnostuneille.

Alueelliset YT-kurssit 2012 järjestetään 29.–30.3. Kuortaneella ja 5.–6.11. Jyväskylässä.

Olen jäämässä vuorotteluvapaalle vuoden 2012 alusta ja koulutussihteerin tehtäviä hoitaa tulevana keväänä AY-aktiivi, erityisopettaja Tuula Ala-Lantela. Tuulaan saa yhteyden koulutustoihiveissa tai muissa koulutukseen liittyvissä asioissa joko puhelimitse 0505409522 tai s-postilla tuula.ala-lantela@lappajarvi.fi.

Mukavaa loppuvuotta toivotellen,

Liisa Nygård
koulutussihteerin

Tuula Ala-Lantela ottaa koulutussihteerin tehtävät Liisa Nygårdin vuorotteluvapaan ajaksi.

Uusia ideoita yhdistystoimintaan

Lokakuun alussa kokoontui parikymmentä virkeää yhdistysaktiivia kuuntelemaan ja keskustelemaan TJS-opintokeskuksen kouluttajan Sikke Leinikin kokous- ja neuvottelutaidon kurssille hotelli Sorsanpesään. Siken luennointimetodi oli varsin toiminnallinen ja käynnisti kaikkien ajatustoiminnan, joten keskustelu oli vilkasta.

Kurssilla pohdittiin erityisesti neuvottelun alkutoimia. Erilaiset hyvät ja huonot neuvottelunaloitukset kirjoittivat vilkkaan keskustelun, onhan paikallinen sopiminen nykyään arkipäivää kaikilla työpaikoilla opetusallalla. Yhdistyksissä onkin hyvä yhdessä miettiä, mitkä ovat paikallisten neuvottelujen tavoitteet, miksi ylipäätään neuvotellaan, missä neuvotellaan, miten neuvotellaan ja কেন kanssa neuvotellaan.

Keskustelun esimerkkien valossa kävi selväksi, että jäsenten on syytä ottaa aina yhteyttä omaan luottamusmieheen, jos täytyy neuvotella työnantajan kanssa omiin palkkoihin tai palkkioihin liittyvistä kysymyksistä, koska hänellä on kokonaisnäkemys tilanteesta ja paras ammattitaito paikalliseen sopimiseen. Esimerkiksi opetuksen ulkopuolisen lisätöiden korvaamisesta ei virkaehtosopimuksessa lue enää mitään.

Sikke Leinikki korosti että, neuvottelusta pitää aina kirjata paperille tulos, jonka molemmat sopijapuolet allekirjoittavat. Neuvottelun jälkeen pitää myös aina analysoida sen tulos ja pitää huolta, että neuvottelun tuloksen mukainen toiminta toteutuu sovituksessa aikataulussa.

Yhdistysten kokoukset

Lauantain koulutus käsitteli yhdistysten kokouskäytäntöjä. Kokouksia järjestetään, jotta saataisiin tehtyä päätöksiä. Niihin päästään, kun asiat valmistellaan huolellisesti ja kokoustekniikka on sujuvaa. Lopputulosta palvelee myös osapuolten avoimuus, rehellisyys, yhteistyöhalu, kohteliaisuus ja sitoutuneisuus.

Puhejohtajan, sihteerin ja muiden kokousvirkaikojen roolit puhuttivat koulutettavia paljon. Kerrottiin omia kokemuksia niin onnistuneista kuin vähemmän onnistuneista kokouksista. Keskustelua

herätti myös se, milloin kokouksen pöytäkirja on laillinen. Tässä korostuu pöytäkirjantarkastajien rooli. Jos kokouksen sisällöstä tulee erimielisyyttä, täytyy neuvotella oikeasta sanamuodosta. Jos sopua ei synny, täytyy järjestää uusi kokous.

Sikke Leinikki antoi koulutettaville myös ajattelun aiheita yhdistyksen kehittämisen kannalta. Hän piti huonona käytäntönä käyttää joka vuosi samaa toimintasuunnitelman pohjaa uuden suunnitelman mallina. Olisi parempi, että hallitus suunnittelisi toiminnan yhdessä ideoiden, ja sitten vasta tehtäisiin toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Myös tiedottamisen tärkeys nousi esiin. Puheenjohtaja vastaa siitä, että tiedottaminen yhdistyksen toiminnasta on tasapuolista. Olisi hyvä tiedottaa toiminnasta myös yhdistyksen ulkopuolisille silloin, kun on aihetta.

Yhdistyslaki muuttu ensi vuoden alussa. Siitä seuraa, että kaikki OAJ:n paikallisyhdistykset joutuvat tekemään sääntöpäivityksiä. Uudistuksen tavoite on lisätä jäsenten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia ja esim. sähköpostiosallistuminen kokouksiin tulee mahdolliseksi. Avuksi saadaan mallisäännöt OAJ:lta.

Yhdistysasiat ovat siis tällä hetkellä tärkeitä ja tähän tarpeeseen tämäkin koulutus vastasi mainiosti.

Outi Pyykkö

Kurssin vetäjänä toimi Sikke Leinikki TJS-opintokeskuksesta.

OAO:n pj Päivi Koppanen vieraili Seinäjoella

OAO:n puheenjohtaja sekä OAJ:n hallituksen jäsen Päivi Koppanen käväisi alueyhdistyksemme ammatillisten opettajien vieraana Seinäjoella 4.10.11 Marttilan tallissa järjestetyssä koulutustilaisuudessa. Tilaisuuden avauksen suoritti OAJ Pohjanmaan OAO-jaoksen puheenjohtaja Antti Ylinen, jonka jälkeen tervehdyksensä esitti OAJ Pohjanmaan pj Ari Rousu tuoden puheenvuorossaan esille alueyhdistyksen ajankohtaisia kuulumisia.

Suoraan meneillään olevista TUPO-neuvotteluista vieraaksi saapunut Koppanen toi kuulijoille tuoreet terveiset TUPO-pöydästä todeten tilanteen olevan ajautumassa kohti liittokohtaisia neuvotteluja. Kyseinen tilanne ei Koppasen mukaan ole toivottava julkisen sektorin kannalta, koska julkisen sektorin alijäämä on silloin vaikeuttamassa neuvotteluasetelmia entisestään, vaikka toisaalta vahvuutena järjestöl-

Päivi Koppanen kertoi mm. meneillään olevista palkka-neuvotteluista.

lämme on suuri jäsenmäärä ja korkea järjestäytymisaste. Neuvotteluista vaikeuttaa myös se, että OAJ:llä on jäseniä peräti 9 eri sopimusallalla, joiden joukossa on sekä julkisyhteisöjä että osakeyhtiöitä. Meneillään olevien palkkaneuvotteluiden ydinkysymyksenä on Koppasen mukaan se, käytetäänkö tietyn prosentuaalisen korotuksen kaikille tuovaa nimelliskorotusta vai otetaanko sopimuksessa ensisijaisesti huomioon ostovoiman kehitys, jota valtio tulisi tukemaan sekä työnantaja- että työntekijäpuolta koskevin veronkevennyksin.

Koppasen mukaan erityisesti teknologiateollisuus on ajanut voimakkaasti 6 prosenttiyksikön nimelliskorotusta ja 11/2 vuoden sopimusjaksoa, kun työnantajapuoli taas on liputtanut voimakkaasti ostovoiman lisäämiseen perustuvan kokonaisratkaisun puolesta. OAJ ajaa Koppasen mukaan ostovoimaan perustuvaa ratkaisua, jossa valtio olisi mukana. Näin vältettäisiin inflaation kiihtyminen, joka pahimmassa tapauksessa syö palkankorotukset kokonaan.

Koppasen toi esille myös kuntatyönantajan KT:n pyrkimykset jakaa opetusalan palkkapottia yhä enenevässä määrin järjestelyvarojen ja paikallisesti sovitavien erien muodossa kaikille maksettavan yleiskorotuksen kustannuksella. OAJ:n esillä pitämiin tekstikysymyksiin KT ei ole halukas puuttumaan, koska se pelkää muidenkin kunnallisten pääsopijajärjestöjen seuraavan samoin vaatimuksin perässä.

Ammatillisen opetuksen haasteena Koppanen toi esiin koulutuspaikkojen vähentämisen ja tulevan kuntauudistuksen mukanaan tuoman koulutuskuntayhtymien purkamisen, joka johtaa yhä suurempiin koulutuksen järjestämissyyskisköihin. Oman lisänsä tähän tuo ammatillisen koulutuksen meneillään oleva osakeyhtiöittäminen, joka vaikeuttaa edunvalvontatyötä erityisesti paikallisella tasolla.

Tilaisuudessa oli mukana lähemmäs kolmekymmentä alueemme ammatillista opettajaa.

Jälkipuinneissa nousi esiin mm. ammatillisen koulutuksen byrokratisoituminen. Hallinnon paisuminen vie resursseja perusopetuksesta ja tämän vuoksi esim. lähiopetusjaksoja on jouduttu karsimaan, totesi eräs paikalla ollut ammattiohpettaja.

Teksti ja kuva: Lasse Mansikka-aho

Oma logo ja rollup

OAJ Pohjanmaan hallitus päätti hankkia oman logon ja rollupin. Suunnittelijaksi esitettiin Timo Värettä, joka otti haasteen vastaan. OAJ Pohjanmaan alueyhdistyksen tehtävänannossa pyydettiin suunnittelemaan logo ja siitä kolme eri vaihtoehtoa sekä pienimuotoinen graafinen ohjeisto. Toinen isompi työ oli myös suunnitella alueyhdistykselle rollup, jota voisi käyttää erilaisissa tilaisuuksissa.

Timo Väre, millaisen tien olet suunnittelijana kulkenut ja mitä sinulle nyt kuuluu?

-Olen ollut graafisella alalla työelämässä jo lähes 30 vuotta. Valtion palveluksessa graafisena suunnittelijana, valokuvaajana, videokuvaajana, lehden taittajana ja tiedottajana.

Logon suunnittelukilpailuihin osallistuin alkuaikoina silloin tällöin ja niissä menestyminen oli kohdalaista, kunnes voitin kansallisen Fazerin järjestämän Geisha-patukan käärepaperin suunnittelukilpailun vuosi taisi olla 1992. Perustin yhden miehen mainostoimiston 90-luvun loppupuolella ja samalla tarjoutui tilaisuus Vaasan ammattiopistossa pitää graafisen alan oppitunteja. Palaute oli positiivista joka johti siihen, että minua pyydettiin suunnittelemaan ja kehittämään vuonna 2000 alkavaa Media-assistenttikoulutusta.

Yli kymmenen vuoden tiivis opetustahti, vastuu opiskelijoista ja vielä 2009 järjestetyt Skills-tapahtumat tekivät sen, että oma jatko-opiskelu työn ohella oli hiukan kärsinyt. Jyväskylän yliopiston alaiset kasvatustieteen perusopinnot sain päätökseen kesällä 2010. Rehtorin määräys, että kaikkien opettajien oli oltava muodollisesti päteviä, johti minun irtisanomiseeni keväällä. Tyly tuomio johti siihen että aloin opiskella vuoden 2010 syksyllä Vaasan AMK:ssa tradenomin mediasuuntautumisopinnot ja samanaikaisesti Tampereen AMK:ssa ylempään korkeakoulututkintoon (30op) kuuluvia opintoja nimellä ”Yrittäjyyden ja liiketoiminnan kehittäminen - erikoistumisopinnot”. TAM:kin opinnot tulivat keväällä valmiiksi ja tavoitteena on nyt myös valmistua tradenomiksi jouluna 2011.

Mitä mielestäsi tulee ottaa huomioon liikemerkin suunnittelussa?

-Olen graafisena suunnittelijana mm. suunnitellut useita liikemerkkejä/tunnuksia (logoja) vuosien

varrella. Liikemerkin suunnittelu ei ole pelkästään kuvan piirtämistä vaan siinä yhdistyvät niin yrityksen menneisyys, identiteetti, persoonallisuus ja arvot kuin toivottu tulevaisuus ja nykyhetki yrityskuvan luomiseen eli profilointiin. Arkikielessä logoa käytetään liikemerkin tai tunnuksen yleisnimityksenä.

Pohjanmaan alueyhdistystä ei aivan voida pitää vanomaisena yrityksenä, jolle liikemerkkejä luodaan. Yritysten design managementin keskeinen tavoite on rakentaa yritykselle selkeä, ymmärrettävä profiili korostamaan valittuja identiteetin osia. Mielikuvat OAJ Pohjanmaasta oli saatava mahdollisimman selkeästi näkyville, jolloin syntyi kannessa oleva rollup.

Miten prosessoisit OAJ Pohjanmaan logon ja rollupin suunnittelutyötä?

-Opettajien ammattijärjestötoiminta on alkanut jo vuonna 1887, mutta OAJ perustettiin vuonna 1973 joten valtaisa historia on järjestöllä takanaan. Niinpä OAJ:n omaa tunnusta, ”kranssia” ei voinut jättää pois myöskään rollupista, vaan sen sijainti katsottiin parhaaksi oikeaan alareunaan, missä Pohjanlahden aallot pitävät siitä hyvää huolta. Merkin graafiset ohjeet ovat sellaiset, että tunnus ja logo painetaan aina samalla värillä, ja väri on joko musta tai sininen PMS 2747, fonttina OptimaRoman/Optima LT Std Roman. Niinpä käytin myös OAJ Pohjanmaan työssäni samoja värejä ja samoja kirjaimia, jotta yhteenkuuluvuus olisi mahdollisimman lähellä emojärjestöä.

-OAJ Pohjanmaa vaikuttaa suurella alueella Pohjanmaata, siksi haasteena oli saada kuvaksi se, mitä ajatuksia alue tuo mieleen. Koska alueyhdistyksen sisältää eri alojen ja koulutustasojen opetushenkilökuntaa, ei niitä yksilöinä voitu ottaa kuvaan mukaan. Ratkaisu löytyi, kuten usein tapahtuu, luonnosta ja sen ilmenemismuodoista toiminta-alueella. Kahdenlaisista ”merta” tuli kuviin mukaan kuten viljavainoiden tuulessa lainehtivat tähtkäpät ja sitten Pohjanmeren aallot. Kun latomeri mainitaan Suomessa, ajatukset siirtyvät automaattisesti Pohjanmaalle, siksiipä muutama lato sai paikan rollupissa kuten myös liikemerkissä. Värimaailmasta voidaan aina olla montaa mieltä, mutta valitsijaraati päätyi nyt näkyviin väriin, mielestäni onnistuneesti.

Kysymykset: Taina Saikkonen ja vastaukset: Timo Väre

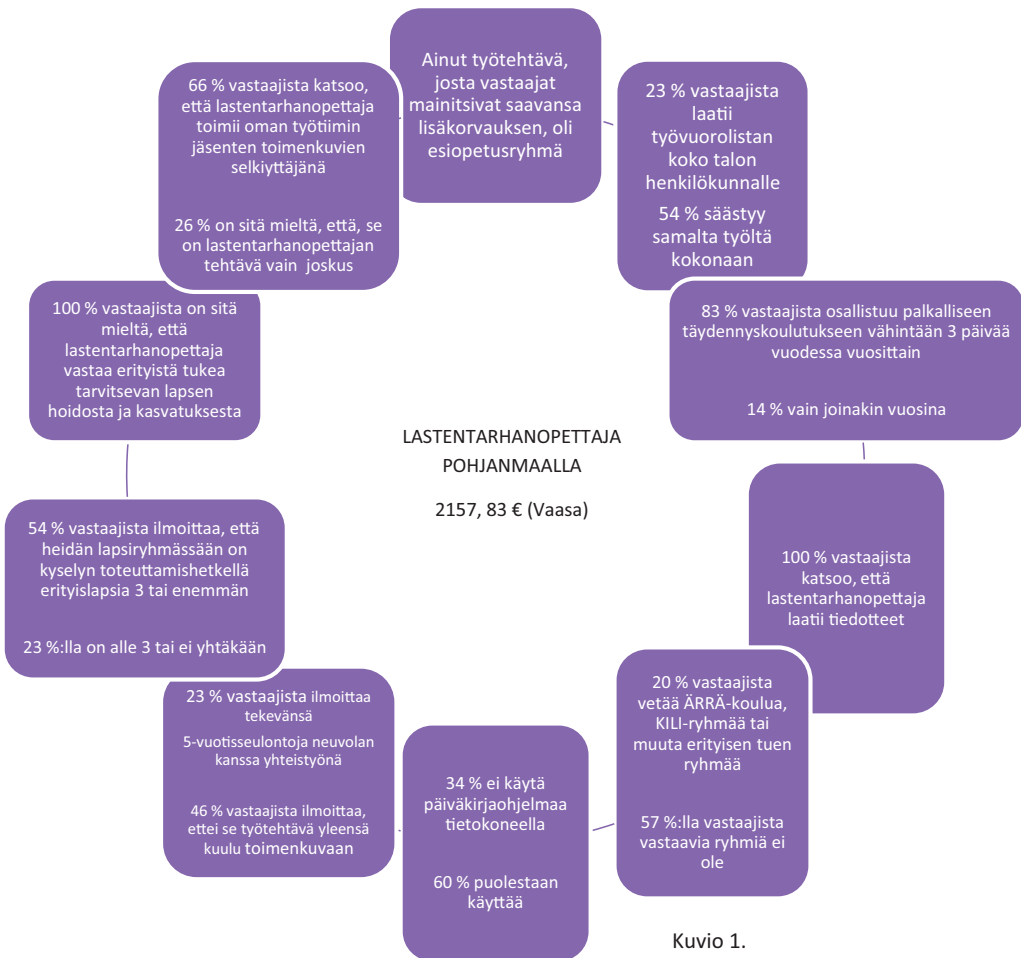
Mitä työ lastentarhanopettajalta alueellamme vaatii?

Lastentarhanopettajat ovat Pohjanmaalla yksimielisiä siitä, että työ pitää sisällään opetusta ja kasvatusta lapsiryhmässä sekä vastuuta pedagogiikasta, suunnittelemisesta ja arvioinnista. Kaikki muu onkin sitten varsinaista sillisalaattia. Yhdessä kunnassa LTO saa vedettäväkseen koko yksikön vanhempainillan, toisessa ei koskaan. Palkka on silti molemmilla sama.

Kiinnostuimme asiasta. Miten olemme ammattitaitomme työnantajalle antaneet käyttöön? Millaiset ovat palkanmaksun perusteet? Kysyimme jäseniltämme. Kysely toteutettiin keväällä 2011 lastentarhanopettajien jaoston järjestämän koulutuspäivän yhteydessä. Koulutukseen osallistui lastentarhanopettajia

kolmestatoista kunnasta kahdestakymmenestäviidestä mahdollisesta. Vastaajia oli kaikkiaan 35. Kyselyn tuloksia voidaan pitää suuntaa-antavina, koska vastaajia oli kuitenkin koko LTO-jäsenmäärään (700) verrattuna varsin pieni otos. Toisaalta eri kunnat olivat kuitenkin hyvin edustettuina.

Pyysimme kyselyyn osallistuneita jäseniämme arvioimaan, miten usein kysytyjä työtehtäviä heidän edustamassaan kunnassa esiintyi nimenomaan lastentarhanopettajan työsuhteessa ja miten niitä korvattiin. Päiväkodinjohtajat ja vastaavat lastentarhanopettajat vastasivat ajatellen lastentarhanopettajana toimivaa kollegansa.

Kuvio 1.

Vastaajien käsitykset lastentarhanopettajan työstä olivat muutamissa väittämässä erityisen yhteneväiset: lastentarhanopettajan fyysinen läsnäolo lapsiryhmässä, pedagoginen vastuu, omien ratkaisujen vaikutus koko yksikön toimintaan, erityistä tukea tarvitsevien lasten hoito, opetus ja kasvatusta, lapsiryhmän toiminnan suunnittelu ikätasoa vastaavaksi, varhaiskasvatuksen perustekniikoiden hallitseminen, tiedotteiden laatiminen sekä oman ammattitaidon ylläpitäminen. Sen sijaan esimerkiksi työtiimin johtajuus, avustajien ja opiskelijoiden ohjaaminen, täydennyskouluttaminen, työn dokumentointi, lasten havainnointi, ATK-vaatimukset, työvuorolistat, sijaisten hankkiminen, 3- ja 5-vuotisseulonnat, budjetista vastaaminen oman ryhmän tai koko yksikön osalta osoittautuivat varsin vaihteleviksi työtehtäviksi riippuen kunnasta tai jopa työyksiköstä saman kunnan sisällä. Kuviossa 1 esitellään muutamia kyselyssä esiin nousseita työtehtäviä, joista käy ilmi lastentarhanopettajien työn kirjo ja samalla edunvalvonnan haasteellisuus.

Vaikka lastentarhanopettajalla olisi ryhmässään useampia erityislapsia, maahanmuuttajataustaisia lapsia tai hän laatisi 5-vuotisseulontoja neuvolan kanssa yhteistyönä, hänen työtään ei toistaiseksi katsota tavallista vaativammaksi. Niin ikään erityisen tuen ryhmä, kuten kielenkehitystä tukeva pienryhmä tai työvuorolistojen laatiminen koko yksikön henkilökunnalle ei tuo palkkaan vaatimuksia. Ainoastaan esiopetusryhmä mainitaan työtehtäväksi, josta ropshahtaa palkkapussiin 20-50 euroa lisää.

Näkökulmia

Laiska työnsä luetlee. Työsuhteen ehdot ovat työntekijän ja työnantajan välinen kauppa. Saahan sitä työssään tehdä miten paljon tehtäviä vain haluaa ja jaksaa. Erityisesti silloin, kun pärjää ilman rahallista korvausta tehdystä työstä. Meistä useimmat eivät kuitenkaan pärjää. Työstä tarvitaan monestakin syystä korvaus. Laiskaksi ei missään tapauksessa ole tarkoitus ryhtyä. Tarkoitus on saada korvausta ansiokkaasta työstä. Kyllä työnantajat, kansanedustajat ja ministerit tietävät, miten arvokasta työtä teemme. Mutta pitää säästää. Rahaa pitää jakaa. Ammattijärjestön

tehtävä on ajaa etuamme tässä rahanjaossa. Täällä lähellä meitä edustaa oma alueyhdistys, oma paikallisyhdistys ja kenties vielä oma alayhdistys, oma pääluottamus mies, oma luottamus mies ja viime kädessä oma itse, minä itse.

Kauppaa näissä neuvotteluissa ei tarvitse käydä yksin. Ammattiyhdistyksen tehtävä on toimia jäsenensä edunvalvojana, tukena ja apuna työsuhteen ehdoissa koskevilla kysymyksissä. Saatat tarvita luottamusmiehen apua perusteluiden esittämiseen esimerkiksi esimiehellesi tai alaisellesi, jos koet, että työn vaativuus lisääntyy. Suurissa linjoissa asioista neuvottelee työnantajan kanssa pääluottamus mies.

Arvosta itse omaa työtäsi niin paljon, että jos päätät jaksaa tehdä lisää töitä ja tarvitset vähemmän vapaa-aikaa, neuvottelet työstäsi myös korvauksen. Jos taas lupaat tehdä lisää töitä saman kahdeksan tunnin aikana, mihin katosi työn arvo, joka tähän saakka oli ollut tärkeää? Toisin sanoen, jos ennen ehdit leikkiä yhden hippaleikin ulkoilun aikana, miksi nyt pitäisit työvuorolistan laatimista tärkeämpänä?

Uudistukset ja muutokset tuppaavat tuomaan lisää töitä työntekijöille näiden sitä tahtoessa tai tahottomattaan. Asioiden organisointi ja toimivuus koko yksikön kannalta vaatii työntekijänsä. Työ määrää toisinaan tahdin hyvinkin kuormittavaksi ja jokaisen työntekijän kokemus työmäärästä on vielä lisäksi yksilöllinen. Mutta voisiko jostain kohdasta kenties tinkiä? Edes sen verran, että työ pysyy mielekkäänä ja sitä jaksaa tehdä vaikka aina eläkeikään saakka?

Kysy tai ihmettele!

Miia Raunio
miia.raunio@vaasa.fi

Hienomoottori

Oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisy

Kurikan vapaa-aikatoimen organisoiman Hienomoottori-hankkeen tavoitteena on luoda liikunnallinen toimintamuoto lasten luki- ja motoristen häiriöiden ennaltaehkäisystä ja hoidosta varhaiskasvatuksen ja alaluokkien käyttöön. Parhaimmillaan Hienomoottori-toiminnassa yhdistyy eri alojen ammattilaisten ja vanhempien aktiivinen osallistuminen, oppiminen ja yhteistyö. Hienomoottori-toiminnan piiriin tavoitellaan isoa osaa kurikkalaisista 4-10-vuotiaista lapsista, joten on syytä selvittää, mistä Hienomoottorissa on kyse.

Ensi vaiheessa Hienomoottori-hankkeen puitteisissa toteutettiin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen

sekä liikunnan ja terveydenhuollon ammattilaisille kahta koulutusta: Sensomoottori® ja ReadingOCI+. Näin saatiin koulutettua tarpeeksi kattavasti ja laajalti toimijoita, jotka aloittivat omilla toimipisteillään Hienomoottori-harjoittelua ja ovat kummeina muille toimijoille, jotka haluavat aloittaa harjoittelua omassa ryhmässään.

Sensomoottori®-koulutuksen tavoitteena on teoriassa ja käytännön harjoituksin harjoitella tunnistamaan aistiongelmista ja aisti-integraation puutteesta johtuvia ongelmia. Sensomotoristen ongelmien hoitoon opettajat saivat valmiin ohjelman, joka on sovitettu koulun lukuvuoteen. Sensomoottori®-koulutus

Lastentarhanopettajat Maija Annala ja Sirpa Ritamäki toteuttavat Sensomoottori-harjoitteita lasten kanssa. Kuvassa näkyvässä harjoitteessa lapsiastronautit ovat matkalla avaruudessa.

antaa valmiudet perustason toimintaan, jota järjestetään päivittäin kaikille hankkeeseen osallistuville lapsille.

ReadingOCI+-koulutuksen tavoitteena on teoriassa ja käytännön harjoituksin harjoitella hyvänlaatuisen asentohuimauksen tunnistamista ja liikehoitoa. ReadingOCI+ avulla pystytään ennaltaehkäisemään oppimisvaikeuksia ja parantamaan jo olemassa olevia lukivaikeuksia varhaiskasvatus, perusopetuslukioikäisillä oppilailla. ReadingOCI+ on hankkeessa tehostetun tason toimintaa, eikä sitä tehdä isoissa ryhmissä.

Toisessa vaiheessa koulutetut aloittivat Sensomoottori-toimintaa omissa ryhmissä. Ryhmiin osallistuville lapsille tehtiin alkutestaukset, jonka jälkeen harjoitukset aloitettiin. Toiminnan aikana arvioidaan tarvitseeko lapsi tehostettua tukea. ReadingOCI+ kuuluu tehostetun tason toimintaan, johon erityisopettajat pystyvät ehdottamaan oppilaita, yhdessä vanhempien kanssa. Hankkeeseen pyydettiin mukaan osajia eri terveydenhuollon sektoreilta, koska koettiin tarpeelliseksi hyödyntää heidän osaamistaan. Hienomoottori-toiminta on käytännössä kevennettyä toimintaa normaalista fysioterapiasta ja toimintaterapiasta.

Harjoitusten ohjaaminen

Yksi harjoituskerta kestää noin 10 minuuttia. Saman ajan mitä harjoitteluun käyttää tunnin alussa säästää siinä, kun ryhmää rauhoitellaan tunnin aikana. Hienomoottori-harjoittelua tehdään koko lukuvuoden ajan. Lukuvuoden aikana harjoittelu kehittyä ja harjoitusten tekeminen vaatii hieman enemmän osaamista. Harjoituksia voidaan tehdä jo 4-vuotiaana ja harjoituksia voi tehdä hyvin myös ryhmässä. Sopivalla harjoittelulla voidaan parantaa kaikkien, mutta erityisesti heikoimmassa asemassa olevien oppimisvalmiuksia.

Hienomoottori-hankkeen tärkeimpiin arvoihin kuuluvat yksilöllisyys, yhteistyö ja toisten kunnioittaminen. Harjoittelu aloitetaan muutamista perusasioista. Näitä ovat esimerkiksi tasapaino-aistin ja refleksijärjestelmien harjoitukset, aisti-integraatio harjoitukset ja silmä-käsikoordinaatioharjoitukset.

Hienomoottorissa toimintaa tuetaan pari- ja ryhmätyöskentelyllä. Toimintaan pyritään luomaan imua ja tekemisestä leikinomaista. Päivittäisiin harjoituksiin osallistuvat kaikki ryhmäläiset. Näin jokainen pääsee osallistumaan liikuntatuokioon ja liikkumaan. Tällöin osallistumisen hauskuus korostuu, eikä eriarvoisuutta pääse syntymään.

Harjoituksia voidaan tehdä lähes missä vain, missä on tilaa, jopa pulpetin päällä. Hienomoottorissa ei

yksittäisten lasten suorituksia vertailla toisiinsa. Harjoittelu helpottaa aistienjärjestelmien toimintaa, jolloin eriaisteiset oppimishäiriöt helpottavat osittain tai kokonaan. Harjoitusten ohjaaminen vaatii ohjaajalta hieman perehtyneisyyttä sensomotorisiin häiriöihin ja harjoitteluun. Harjoittelun ominaispiirteet luovat ryhmille hyvän sekä kannustavan ilmapiirin ja päivärutiinin.

Hienomoottori koulussa

Hienomoottori voidaan nähdä potentiaalisena keinona luki- ja motoristen häiriöiden ennaltaehkäisyssä. Monialaisena yhteistyönä toiminnan juurruttaminen normaaleihin käytäntöihin on helpompaa. Hienomoottorissa ei ole yritetty keksiä pyörää uudelleen, vaan yhdistää toimivat käytännöt käytännölliseksi kokonaisuudeksi. Harjoituksia pystytään hyödyntämään monipuolisesti eri-ikäisten liikunnan harjoittelussa. Erityisryhmiin kuuluvalla Hienomoottori on helposti sovellettavissa, ja harjoittelusta on muutenkin paljon iloa ja hyötyä, koska harjoittelu on lasten näköistä ja leikinomaista. Kaikki riippuu soveltajan mielikuvituksesta.

Hienomoottori opettamisen tärkeitä kohtia

- Tutustu sensomotorisiin häiriöihin ja harjoituksiin. Vaikka ovat helppoja, niiden suorittamiseen tulee kiinnittää huomioita.
- Korosta harjoituksissa yhteistoimintaa ja jokaisen osallistumista.
- Jos on alussa tarvetta, kannattaa kysyä apua henkilöltä, joka on ohjannut harjoituksia aiemmin.
- Suosittele harjoitusten tekemistä myös kotona. Perheen kanssa tekeminen kehittää perheen sisäisiä suhteita ja on hauskaa
- Opeta aluksi vain perusasiat ja seuraa annettuja ohjeita. Vasta aistin kehittyessä on järkevää edetä harjoittelussa. Kehittyminen tapahtuu toistojen kautta.
- Muista, että harjoittelua tehdään leikinomaisesti. Muutamat perussäännöt riittävät.

*Niko Savinainen
Vapaa-aikatoimen päällikkö
Kurikan kaupunki*

Tutkimusta, opetusta ja ammattiyhdistystoimintaa

Vaasan yliopiston ruotsin kielen yliopistonlehtori Raija Berglund tarkasteli vuonna 2008 valmistuneessa väitöskirjassaan lapsen kielenvalintaa ja koodinvaihtoa kaksikielisessä vuorovaikutuksessa.

Berglund tutki, miten suomea ja ruotsia samanaikaisesti omaksuva esikouluikäinen lapsi käyttää kieliään yksikielisten ja kaksikielisten puheumppanien kanssa.

– Erityisesti minua kiinnosti selvittää, miten lapsi oppii pitämään kieltään erillään, vaikka hän varttuneensa jatkuvasti kuulee samassakin keskustelussa molempia kieliä.

Berglund oli myös kiinnostunut siitä, milloin lapsi turvautuu koko kaksikieliseen kielivarantonsa, jos hänen puheumppaninsa osaa molempia kieliä.

Yksi kieli – yksi henkilö

Tutkimuksessaan Berglund tuli siihen tulokseen, että lapsen kielenvalinta tapahtuu henkilösidonnaisesti, tietoisesti, johdonmukaisesti ja eksplisiittisesti periaatteen yksi kieli – yksi henkilö mukaisesti.

– Lapselta eivät ”mene kielet sekaisin”. Mikäli hän käyttää koko kielivarantoaan, hän osoittaa puheumppanilleen olevansa tietoinen siitä, milloin hän puhuu mitään kieltä tai milloin hän siirtyy kielestä toiseen.

Berglundin tutkimuksen mukaan perheen kielistrategialla on suuri merkitys.

– Kielenvalintaan eniten vaikuttavat taustatekijät ovat perheen kielisuunnittelu ja lapsen tärkeimpien puheumppanien johdonmukainen kielenkäyttö, Berglund kiteyttää.

Berglundin mukaan lapsi hyötyy siitä, että hänellä on myös yksikielisiä kielimalleja ja mahdollisuus puhua yhtä kieltä kerrallaan yksikielisten henkilöiden kanssa. Koodinvaihdon Berglund määrittelee periaatteessa kaksikielisen puhujan mahdollisuudeksi valita mitä kieltä hän milloinkin puhuu toisen kaksikielisen henkilön kanssa.

– Se on keskustelun, puheenvuoron, lausekkeen tai sanan tasolla tapahtuvaa kaksikielisen puhujan ”hyppelyä” kielestä toiseen esimerkiksi puheumppanin kielen, keskustelun aiheen, keskusteluympäristön tai kielenkäytön tarkoituksen mukaan. Tällainen kielellinen akrobatia vaatii molempien kielten rakenteen hyvää hallintaa, myös lapselta.

Koodinvaihdon syytä Berglundin tutkimuksessa ovat puheumppanin eriyttäminen, lähdekieliset lai-

naukset, kielisidonnainen käsitteiden oppiminen ja sanaston aukot.

Lapsi käyttää koodinvaihtoa myös puheen väri- ja tehokeinona, esimerkiksi silloin, kun koodinvaihto tuo hänen viestintäänsä lisäarvoa (huumori, kiukuttelu).

Berglundin tutkimuksen mukaan seitsemän vuoden ikäisen lapsen kielenkäytössä alkaa esiintyä aikuisen kielenkäyttöä muistuttavia piirteitä: lapsi kykenee irtautumaan kielenvalintamallistaan (yksi kieli – yksi henkilö) käytännön syistä. Lapsi myös vaatii, että kaksikielinen puheumppani hyväksyy hänen koodinvaihtonsa osaksi kaksikielisen puhujan normaalia viestintää.

Tutkimusaineisto löytyi läheltä

Berglund valitsi väitöstutkimuksensa aiheen sen läheisyyden, mielenkiintoisuuden ja ajankohtaisuuden vuoksi.

– Perheeni on kaksikielinen, joten tutkimusaineisto, samanaikaisesti suomea ja ruotsia omaksuvat omat lapset, oli siinä silmiäni alla, hän kertoo.

Lisäksi työyhteisön pitkät perinteet kaksikielisyy-

den tutkimuksessa antoivat virikkeitä ja loivat tieteellistä tietopohjaa. Berglund toivoo, että kaksikielisten lasten kasvattajat saavat hänen tutkimuksestaan käytännön hyötyä ja tietoa.

Tutkimusta opetustyön ohessa

Berglund koki omakohtaisesti, mitä opetustyön ohessa tutkiminen merkitsi.

– Jos tutkimusta tehdään opetustyön ohella sisällyttäen kokonaistyöaikaan vuosittain 35 % tutkimusaikaa, niin aikaa kuluu. Ensimmäisten nauhoitusten tekemisestä väitöstilaisuuteeni meni yli kymmenen vuotta.

Berglund oli laskelmiensa mukaan pari vuotta kokopäiväisenä tutkijana stipendivaroain tai kokonaistyöaikansa sisällä.

– Yksi neljän kuukauden vuorotteluvapaa meni työn loppuvaiheessa kiihkeään kirjoittamiseen ja tietysti kaikki oma aika työn ohessa ja osittain lomatin kuuluivat tietokoneen äärellä, Berglund toteaa.

Nykyisissä tutkijakouluissa väitöskirjan tekemiseen täyspäiväisenä työnä budjetoidaan 4-5 vuotta.

Ammattiyhdistystoiminta kiinnostaa

Berglund on työskennellyt Vaasan yliopistossa opetus- ja tutkimustehtävissä syksystä 1980 lähtien. Berglund opettaa ruotsia etupäässä kauppatieteiden ja hallintotieteiden opiskelijoille. Lisäksi hän opettaa ruotsin kielen pääaineopiskelijoita.

Opetus- ja tutkimustyön ohessa Berglund on aktiivinen toimija ammattiyhdistyskentällä. Vaasan yliopistolehtorien hallituksessa hän on ollut eri tehtävissä 1980-luvulta alkaen, mm. puheenjohtajana 9 vuotta. Nykyisin hän on OAJ Pohjanmaan alueyhdistyksen YLL-jaoston puheenjohtaja ja yksi alueyhdistyksen hallituksen varapuheenjohtajista.

Vinkkejä jatko-opinnoista haaveileville

Jatko-opinnoista haaveilevia opettajia Berglund kehottaa seuraamaan oman alansa tutkimusta, lukemaan alan tieteellisiä julkaisuja ja osallistumaan alan konferensseihin sekä luomaan kontakteja.

– Kannattaa ottaa yhteyttä sellaiseen professoriin, jonka arvelee olevan kiinnostunut väitöskirjan aiheesta, Berglund vinkkaa.

Nuoret tutkijat voivat hakeutua yliopistojen tohtorikoulutusohjelmiin ja tutkimusryhmiin. Niihin pääseminen auttaa tieteellisesti pätevän ohjauksen saamisessa sekä rahoituksen hankkimisessa.

Tutkijaa itseään kiinnostava aihe sekä hyvin laadittu ja tietyt yliopiston tutkimusala tukeva tutkimussuunnitelma on hyvä alku.

– Aluksi joutuu satsaamaan omaa aikaa ja rahaa, ja myöhemminkin tutkimaan paljolti apurahojen turvin. Luulisin kuitenkin, että hyvä tutkimussuunnitelma ja innokas tutkija kiinnostavat ketä ohjaa tahansa! Joten Lycka till!

Raija Berglundia haastatteli Suvi Isobella

Raija Berglunds avhandling **Ett barns interaktion på två språk. En studie i språkval och kodväxling**

Fakta

- * En kvalitativ fallstudie av ett simultant tvåspråkigt barns interaktion på finska och svenska i åldern 3-7 år.
- * Föräldrarnas språkstrategi: en person – ett språk
- * Syftet med studien: Att undersöka när, varför och hur barnet använder svenska/finska när han talar med enspråkigt svenska/finska och tvåspråkiga människor.
- * Material: ljudupptagningar (22 t.), dagboksanteckningar, observation, intervjuer, insamlade i barnets hem, dagvård och dagklubb.
- * Analys: Barnets språkval och kodväxling analyseras enligt faktorerna: deltagare, situation, topik (samtalsämne) och funktion.
- * De viktigaste resultaten:
 - Barnets *språkval* sker personbundet, medvetet, konsekvent och explicit.
 - Det konsekventa språkvalet förklaras bäst av faktorerna: Föräldrarnas medvetna språkplanering och konsekventa språkstrategi, en regelbunden och kontinuerlig kontakt med båda språken, balansen i inflödet samt tillgången på separata enspråkiga kontexter och klart enspråkiga språkliga modeller.
 - Orsakerna till barnets *kodväxling* är dels:
 - universella: specifikation av samtalspartner, citat, språkspecifik språkinlärning och lucka i vokabulären;
 - dels individuella, dvs. kodväxling används som kommunikativ effekt och krydda, för att en övergång från ett språk till ett annat i sig bär betydelse för barnet eller för att han finner nöje i det.
- * I sjuårsåldern börjar barnet lösgöra sig från sitt språkvalsmönster (en person – ett språk). Han kan fungera enligt de vuxnas pragmatiska språkvalsregler.

Avhandlingen är elektroniskt tillgänglig på sidan: http://www.uwasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-227-4.pdf

Kelpo rantautuu Lappajärvelle

Kelpo-kehittämistoiminnassa ovat aallot lyöneet kuntien erityisopetuksen yli nostaan esille erilaisia malleja ja erilaisia käytänteitä. Kelpo-aalloilla ratsastaneena monenlaiset ajatukset ovat niin kiristäneet purjeiden nyörejä kuin antaneet uutta tuulta purjeisiin. Ulappa on vielä aava ja kaikkea tulevaa on vaikea ennustaa. Jotain toki jo tiedämme ja olemme oppineet luovimaan.

Kaiken taustalla on tietenkin suuri puhallus eli opetus suunnitelman perusteiden ja OPS:in muuttuminen. Ensimmäisissä kuohuissa kaivattiin uudistuksille yhteisiä pelisääntöjä ja kaikille samanlaisia malleja. Oli hankalaa ajatella tuttuja asioita aivan uudella tavalla. Merkittävää olikin se, kuinka muutos paikallisesti johdettiin ja kuinka omat opettajat otettiin mukaan toimintaan laiturista lähtövaiheessa. Opetushallitus koulutti paikallisia koordinaattoreita, mutta millaisen kuvan asiasta saivat tavalliset opettajat siis he, joiden tehtäväksi jäi tulla mukaan yhteiseen laivaan.

Itselleni, juuri oman erityisluokkani omin käsin rakentaneelle, muutoksen tuulien nopeus ja voima tulivat yllätyksenä. Siitä yllätyksestä toipuminen kesti lähes vuoden. Vanhan purkaminen ja uuden kokoaminen oli työlästä. Vaadittiin paljon keskustelua ja kuuntelemista. En varmaankaan ollut ainut, jolle muutoksen silmässä oleminen tuntui hankalalta.

Asiat kuitenkin etenivät ja vanhojen mallien tilalle otettiin uutta. Haettiin paikallista monisäikeisesti toimivaa erityisopetuksen avomallia, jossa joustavuus ja lapsinäkökulma olivat päällimmäisiä. Aloitettiin integraatiot ja synnytettiin opettajakunnan yhteistyötä aivan uudella tavalla. Opettajia koulutettiin ja uudesta mallista pidettiin monta tilaisuutta. Lanseerattiin uudest termiä yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Koottiin uusia asiakirjoja: pedagoginen arvio, oppimissuunnitelma ja pedagoginen selvitys. HOJKS:ejä uudistettiin. Kannustettiin eriyttämään. Tiimiopettajuudesta saimme hyviä kokemuksia ja lahjakkaiden opetusta pienryhmässäkin kokeiltiin. Kaiken toiminnan edellytys oli kuitenkin se, että opettajat olivat rohkeasti mukana ja näkivät uudet mahdollisuudet tämän laivan horisontissa.

Koko koulumaailman kompassina pitäisi olla yhteiset arvot. Kelpo aalloilla seilanneena kiteytyäisiin ne kolmeen neulaan: jokainen koululainen on samanarvoinen, jokaisen oppilaan on saatava tarvitsemaansa tukea koulutyöhön ja oppilas tarvitsee toisia oppilaita kasvaakseen ihmiseksi. Näistä arvoista lähtee käytännön koulutyön toteutus ja laivan kokon kääntäminen uuteen suuntaan. Suunnan muutos ei aina ole helppo eikä kivuton, mutta tutkimusmatkailijana voi löytää uutta ja odottamatonta.

Kelpo-kehittämistoiminta on haastanut koulun organisaationa oppimaan uudella tavalla. Ei ole ollut yhtä valmista mallia, mikä olisi toteutettu eri kouluissa. Kukin kunta ja koulu on joutunut ratkaisemaan luovimisreittein-

sä omien karikkoidensa mukaisesti. Tällainen oppimisen tapa haastaa kyseenalaistamaan aikaisempia toimintamalleja ja omia ajatuksia. Se johtaa meidät kahden kehän oppimisen (double-loop-learning) tielle, jossa vanhasta ajattelusta on uskallettava irrottaa ja tilalle on kehitettävä jotain aivan uutta. Suunta on selkeä, mutta pystynkö suunnistamaan aivan jonkun uuden näkökulman mukaisesti. Näin joudutaan helposti pois omilta mukavuusalueilta ja silloin vastatuuli lyö kasvoinhin rakeiden lailla.

Tarvitaan kuitenkin niitä uskalikkoja, joille uuden näkeminen ja visiointi on luontaista. Tarvitaan myös niitä, jotka heittävät ankkurin veteen silloin kun vauhti käy liian huimaksi. Opettajakunnassa on molempia. ”Hädässä ystävää tunnetaan” ajattelun mukaisesti hankalissa ja uusissakin tilanteissa ihmisistä aukeaa aivan uusia puolia. Samoin opettajuudessa. Kuinka paljon meillä kaikilla olisikaan annettavaa, jos antaisimme kaiken sen mitä osamme. Kuinka helposti voisimme tehdä asian toisin, jos luopuisimme kalkkeutuneista ajatusmalleistamme ja toimintatavoistamme. Kelpo aaltojen kuljettaessa venettämme olen monta kertaa yllättynyt ja ollut kiittollinen jokaiselle opettajalle, joka avoimin mielin ottaa vastaan oppilaan integraatioon ja haastanut itsensä epävarmaan tilanteeseen. He ovat todellisia ”merikarhuja” ja heille nostan leveälieristä hattua!

Miten sitten ylläpidetään sitä rohkeutta ja sitä varmuutta, että Kelpo-aalloilla kannattaa jatkaa? Se näkyy varmaankin lasten naurussa, onnistumisen kokemuksissa ja kollegoiden kannustavissa sanoissa. Näiden asioiden vuoksi minä ainakin olen jaksanut seilata mukana. Oma vene on muuttunut meidän veneeksi ja yksin kannettavat asiat yhteiseksi asioiksi. Valmiiksi tehdyt kaavakkeet ja käytänteet auttavat toimimaan arkipäivissä. Erilaisten opettajien ammattitaito on otettu yhteiseksi voimavaraksi. Moni pelkää, että seilaaminen muuttuu entistä työläemmäksi ja jokaisessa käänteessä on täydennettävä jos minikälaista merikorttia. Toisaalta miksei ajatella näin, että nyt opettajien asiantuntijuutta ja opettajan työtä arvostetaan niin, että jokainen tehty asia on kirjaamisen arvoinen. Paikalliset merikortit on nyt tehty ja seilaaminen jatkuu.

Miten tämä laiva jatkaa kulkuaan, sitä ei vielä tiedä kukaan. Pienenä pessimismin karikkona on tietenkin se, että toimintaa kehitetään hankerahalla. Mitä tapahtuu kun hankeraha loppuu? Ovatko kunnat valmiita jatkaamaan käytänteitä? Joissakin vastatuulissa tämäkin kehittämistoiminta nähdään säästökeinona, mutta sitä tuulta vastaan kannattaa huutaa kovaa. Tälle matkalle on tärkeä määränpää, tulevaisuus, ja Lasse Mårtensonia lainatakseni ”kaikki muu paitsi purjehdus on turhaa”.

*Tuula Ala-Lantela
erityisluokanopettaja
Lappajärvi*

Jäsenyhdistysten PUHEENJOHTAJAT 2011

Alajärvi

Felix de Silva, felix.desilva(at)alajarvi.fi
www.opyalajarvi.fi

Alavus

Päivi Pihlajamäki, paivi.pihlajamaki(at)alavus.fi

Evijärvi

Juha Niemissalo, juha.niemissalo(at)evijarvi.fi

Ilmajoki

Maria Palmu, maria.palmu(at)ilmajoki.fi

Isojoki

Jouni Inget, jouni.inget(at)isojoki.fi

Isokyrö

Susanna Pietikäinen, susanna.pietikainen(at)isokyro.fi

Jalasjärvi

Tapio Heikkinen, tapio.heikkinen(at)jakk.fi

Karjoki

Ritva Karesola, karri(at)karjoki.fi

Kaskinen

Matti Myllylä, matti.myllyla(at)kaskinen.fi

Kauhajoki

Soili Arola, soili.arola(at)kauhajoki.fi

Kauhava

Eero Paavola, eero.paavola(at)kauhava.fi

Kristiinankaupunki

Marina Grindgårds, marina.grindgards(at)krs.fi

Kuortane

Jussi Taittonen, jussi.taittonen(at)edu.kuortane.fi

Kurikka

Minna Marttila, minna.marttila(at)kurikka.fi

Laihia

Arto Knuutti, arto.knuutti(at)laihia.fi

Lappajärvi

Tuula Ala-Lantela, tuula.alantela(at)gmail.com

Lapua

Esa Rintala, esa.rintala(at)netikka.fi

Seinäjoki

Päivi Nikkarikoski, paivi.nikkarikoski(at)edu.seinajoki.fi
www.oajseinajoki.fi

Soini

Kyösti Pihlajamäki, kyosti.pihlajamaki(at)edu.soini.fi

Teuva

Jussi-Pekka Kangas, jpkangas(at)teuva.fi

Töysä

Kyllikki Kangas, kyllikki.kangas(at)edu.toysa.fi

Vaasa

Jarmo Juupaluoma, jarmo.juupaluoma(at)vaasa.fi
www.vaasanpaikallisyhdistys.net

Vähäkyrö

Johanna Luoma, jluoma(at)isokyro.fi

Ähtäri

Pauli Palomäki, pauli.palomaki(at)ahtari.fi

Botnia

Gun-Lis Häggman, g_lhaggman(at)hotmail.com

FSL

Dan Johansson, dan.johansson(at)fsl.fi
www.fsl.fi

OAJ Pohjanmaa ja Keski-Suomi

OAJ:n Pohjanmaan ja Keski-Suomen alueyhdistysten hallitukset tekivät 4.–6.8.11 yhteisen seminaarimatkan Pietariin. Aloite yhteisen seminaarimatkan järjestämiseen syntyi Pohjanmaan alueyhdistyksessä. Seminaariin osallistui yhteensä 37 henkilöä. Mukana oli myös yliopiston lehtoreita Itä-Suomen yliopistolta. Yhteistyötä Keski-Suomen ja Pohjanmaan AY-aktiivien välillä on ollut jo aiemminkin mm. yhteisten koulutustilaisuuksien muodossa, mutta nyt matkassa oltiin ensimmäistä kertaa ”hallitustasolla”.

Matka alkoi torstai-iltana 4.8. Helsingin Eteläsatamasta St. Peter Linen m/s Princess Marialla, jonka kongressitiloihin kokoonnuimme välittömästi laivaan astuttuamme. Matkan aikana perehdyimme alueasiamiesjärjestelmään sekä kuulumme OAJ:n valtuuston ex-puheenjohtajan Jarmo Juupaluoman esitelmän alueyhdistysten toiminnan kehittämisestä. Matti Sipilä ja Petri Kääriäinen käsittelivät omissa puheenvuoroissaan OAJ:n valtuuston ja hallituksen asioita. Matin aiheena oli OAJ:n tuleva sääntöuudistus ja Petri käsitteli omassa osuudessaan mm. OAJ:n tavoitteita syksyn palkkaneuvotteluissa.

Alueasiamiesjärjestelmään 1.8.11 siirtyneen OAJ Keski-Suomen alueasiamies Jouko Salo kertoi seminaarivälillä kokemuksiaan järjestelmän käynnistymisestä Keski-Suomessa.

Seminaariosuudessa puheenvuoro oli myös Suomen Opettajaksi opiskeluvien liiton SOOL:in edustajilla Elina Rinteellä ja Hanna Saarimäellä, jotka käsittelivät esityksessään maamme opettajankoulutuksen nykytilaa ja järjestömme merkitystä opettajaksi opiskeluvien keskuudessa.

Kaikkien esitysten pohjalta käytiin vilkasta keskustelua ja samalla ideoitiin myös alueyhdistysten välisen yhteistyön kehittämistä.

Matkan kulttuuriosuuden pääkohteena oli Pietarin upea Eremitaasi-museo, jonne tehtiin kaksi tuntia kestänyt tutustumiskierros pätevän suomenkielisen oppaan johdolla.

Päivän aikana tehtiin myös lyhyt tutustumiskierrokselu Pietarin kaupunkiin. Reitin varrella olivat mm. Pietari Paavalin linnoitus ja Iisakin kirkko, joissa emme kuitenkaan ajan puutteen takia ehtineet vierailulla.

Matka oli kaikin puolin onnistunut ja sen aikana viriteltiin useita yhteistyökuvioita alueyhdistystemme välillä. Käytännön sovellutuksista saamme nauttia varmasti jo lähiaikoina.

OAJ:n valtuuston ex-puheenjohtajan Jarmo Juupaluoma

OAJ Keski-Suomen alueasiamies Jouko Salo

*Teksti: Lasse Mansikka-aho ja Birgitta Mannila
Kuvat: Birgitta Mannila*

yhteisellä seminaarimatalla

OAJ:n valtuuston varapuheenjohtaja Matti Sippola

OAJ:n hallituksen jäsen Petri Kääriäinen

*Suomen Opettajaksi
opiskelevien liiton SOOL:in
edustajat Elina Rinne ja
Hanna Saarimäki*

Lastentarhanopettajien seminaari

16.04.2011 Seinäjoella

Viitisenkymmentä lastentarhanopettajaa eri puolilta Pohjanmaata kokoontui seminaariin Seinäjoelle.

Kuvakimaran kokosi Mari Rinta-Nikkola.

OAJ:n työmarkkinalakimies Kristiina Tuhkiainen kertoi "lto:jen vastuusta ja velvollisuuksista."

Merja Setälä ja Anu Latvala Lapualta pitivät seminaaria "tarpeellisena ja oikein hyvänä, koska samalla saa tutustua alueen lto:jiin". Heidän mielestään "lto:jen juttuja, jotka ovat lähellä, on kaivattu". "Raskasta on toki lähteä työviikon jälkeen koulutuksiin, koska aika on kortilla": he tuumaavat.

Varhaiskasvatuksen professori, KT, Lasse Lipponen luennoi lastentarhanopettajille "osallistavasta oppimisesta ja pedagogiikasta". "Arki itsessään muodostaa ihania, kuplivia hetkiä (sparkling moments)."

Tuija Vanhamäki, Hanna Katajamäki ja Sirpa Mannismäki Ähtäristä.

Hannele Sillanpää ja Marjut Ylä-Rautio Töysästä.

Jukka Jalkanen Vaasasta ja Eija Lepistö Jurvasta.

Seminaarin puuhanaiset Mari Rinta-Nikkola Kurikasta ja Päivi Hakola Laihialta. Taustalla banderollissa uusi OAJ Pohjanmaan logo.

Luentojen jälkeen lähdettiin teatteriin katselemaan ja kuuntelemaan ”Naisen ääni”-esitystä. Tässä lastentarhanopettajia väliajalla.

"Ihmiset älkää tappako toisianne"

Otsikko on hakattu kiveen Sandarmohin teloituspaikan muistomerkkiin Karhumäessä. Sandarmohin alueelle on haudattu 7000 Stalinin vainoissa (1936–38) tapettua ihmistä. Joukossa on paljon suomalaisia.

Sandarmoh – "Ihmiset älkää tappako toisianne". 7000 tapettiin täällä jonkun asian takia.

Sandarmoh ja moni muu paikka tuli tutuksi, kun joukko Pohjanmaan opettajia ja muita asiasta kiinnostuneita kävi 6.6.–10.6. Poventsassa Stalinin

Stalinin kanava yhdistää Äänisen Vienenmereen

kanavalla. Alku ja loppu matkasta noudattelivat paikkoja, joissa Tuntematon Sotilas (JR 8) taisteli. Mielenkiintoisten paikkojen lisäksi matkalaiset tutustuivat venäläiseen ympäristön hoitoon ekopisteiden avulla. Tapansa mukaan Äiti-Venäjä järjesti matkalaisille monenlaisia yllätyksiä mutta onneksi yleensä miellyttäviä. Sää suosivat matkalaisia eikä lämpötila noussut Venäjällä yli 26 asteen.

T-26 Pitkärannan länsilaidalla. Tällä alueella käytiin kovia taisteluja sekä 1939 että 1944

Ensimmäinen yö nukuttiin hotelli Pitkärannassa. Ensivaikutelma oli melko masentava, sillä venäläiseen tyyliin rakennuksen ulkokuori ja piha olivat sanoin kuvamattomassa kunnossa. Tämä on tavallista kaikkialla entisen itäblokin alueella, sillä sosialismin aikana totuttiin yhteisten tilojen ja omaisuuden holhittomaan käyttöön. Ulkoinen vaikutelma oli kuitenkin väärä, sillä sisältä hotelli oli remontoitu täydellisesti. Paikat olivat siistissä kunnossa ja suihkuista tuli vettä. Näin ei suinkaan aina ole ollut. Tässä hotellissa voi yöpyä jatkossakin.

Pitkärannan alueella taisteltiin sekä talvi- että jatkosodassa. Talvisodassa tänne syntyi useita motteja, kun suomalaiset saartoivat Karjalan kannaksen selustaan pyrkineet venäläiset. Vuoden 1944 kesällä täällä taisteltiin ns. U-linjassa ankaria torjuntataisteluita. Taistelujen jäljet ovat edelleen näkyvissä Koirinojalla, vaikka metsä on kasvanut kranaattikuoppien ja ase-

mien päälle. Metsästä löytyy sotaromua, jos viitsii tonkia maastoa.

Suomen ja Venäjän valtiot pystyttivät muistomerkin, Murheen Ristin, Koirinojalle ns. kenraalimotin alueelle vuonna 2000. Se kuvaa kahta äitiä päät yhdessä ristin muodossa suremassa kuolleita poikiaan. Yli 20 000 nuorta miestä kohtasi täällä matkansa pään. Viereiselle Lemetin mottialueelle venäläiset ovat pystyttäneet uuden muistomerkin. Siellä vieteään yhä vielä sankarihautajaisia alueelta jatkuvasti löytyvien vainajien muistoksi.

Pitkärannan mottialueelta ajettiin Polovinan ja Präsän kautta Petroskoihin. Tiestö oli välillä loistava ja välillä paikat putosivat hampaista tärinän takia. Präsässä suomalaiset motittivat venäläiset hyökkäysvaiheen aikana 1941. Tähän operaatioon osallistui myös yksi JR 8:n pataljoona. Tänään Präsä on vilkas ja luonnonkaunis kylä kauppoineen ja kahviloineen.

Petroskoihin saavuttiin hyvissä ajoin ja saimme erinomaisen tietopaketin karjalankieltä puhuvalta kaupunkioppaaltamme. Yllätyksen tarjosi vanha nuhjuinen Karelia-hotelli, joka oli uusinut kasvonsa

Petroskoin rantabulevardi on upea paikka

perusteellisesti. Tätä neljän tähden kiiltävää valkoista rakennusta ei tuntenut entiseksi. Illalla oli mukava katsella siistiltä parvekkeelta Äänisen ulappaa kylmä oluttuoppi kourassa.

Pietari tehtaat eli Petroskoi perustettiin 1703, kun Pietari Suuri rakennutti sinne tykkivalimon. Kaupunki muuttuu vuosi vuodelta siistimmäksi ja on tänään hieno kaupunki. Petroskoi on aina yhden matkan arvoinen. Varsinkin viisi kilometriä pitkä rantabulevardi on upea. Kävelytien varrella on toiveiden puu, jolle kuiskatut toiveet toteutuvat. Kaupungin keskusaukiolla Leninin 11 metriä korkea patsas katsoo yhä kaupunkia. Tämä on sama aukio, jolla pidettiin Petroskoin valtausparaati 1941.

Kolmantena matkapäivänä lähdettiin Stalinin kanavalle. Matkalla pistäydettiin Kivatsun luonnon-

T-34 eli Sotka turvaa Karhumäen keskustaa

suojelualueen putouksilla, joiden korkeus on 10,2 m. Sitten auton keula suunnattiin Karhumäkeen, jonka keskustaa vartioi korokkeelle nostettu T-34/85 panssarivaunu. Petroskoin jälkeen kaupunki tuntui pysähtyneeltä ja ankealta paikalta ja siellä tuli esiin Venäjän nurjempi puoli. Asemarakennus on rakennettu ennen sotia ja on hyvässä kunnossa. Suomalaisten hyökkäyksen piti pysähtyä tänne 1941 lopussa. Karhumäen valtauksen jälkeen venäläisillä ei ollut alueella enää joukkoja, joten etenemistä jatkettiin Poventsaan Stalinin kanavalle. Asemasodan aikana Karhumäen kallioille rakennettiin valtavat linnoituslaitteet, jotka luovutettiin ilman taistelua kesällä 1944.

Poventsan kirkko on kymmenen metriä Stalinin kanavan pintaa alempana

Poventsan mentäessä vastaan tuli Sandarmohin teloituspaiikka. Siellä ammuttiin 1936–38 noin 7 000 ihmistä joukossa paljon suomensukuisia. Sinne on pystytetty suuri muistokivi, jossa lukee "Ihmiset älkää tappako toisianne". Siinä on hyvä pyyntö valtioiden päättäjille, jotka tapattavat ihmisiä eri puolilla maailmaa puolustaessaan oikeaa uskoa, valtaa, vapautta, demokratiaa, ihmisoikeuksia ja öljylähteitä sekä tekevät humanitaarisia pommituksia tai suojelevat siviilejä! Taitaa tämä huuto haudan takaa olla kuitenkin turha toive. Tappamiseen tuntuu löytyvän aina jokin

oikeutettu syy eli Kiplingin vanha ”valkoisen miehen taakka” modernissa kuoressa. Sandarmohin kuoleman paikka veti matkalaiset hiljaiseksi.

Tämän jälkeen saavuttiin sitten Povensan pikukylään. Sinne Stalinin kanavan varteen pysähtyi suomalaisten hyökkäys vuoden 1941 lopussa, kun venäläiset avasivat kanavan sulut ja hyökkäyskärki jäi tulva-aallon alle. Kenttätykki vartioi kanavan siltaa putki suunnattuna länteen. Kanava rakennettiin

Povensan tykki vartioi Stalinin kanavan siltaa

1930-luvun alussa vankityövoimalla. Se yhdistää Äänisen Vianmereen. Vankeja kuoli työn aikana arviolta 100 000. Me ylitimme kanavan ja mainio Shovetskoje-shampanja maistui itärannalla. Jotkut innokkaat kävivät uimassa kanavassa. Sulkuja ei saa kuvata mutta kuvia otettiin salaa.

Illan suussa palattiin Petroskoihin, jossa tuli ensimmäinen ja ainoa ikävä yllätys. Linja-automme hajosi keskelle kaupunkia. Yksi pieni liitin särkyi, auton paineet katosivat ja matka loppui siihen. Hätäliitännällä ja miliisin avulla pääsimme kahden pysähdyksen

Kollaalla löydetyn venäläisen taistelijan tuore hauta

Abinkoski Ruskealassa oli monen elokuvan kuvauspaikka 1930-luvulla

taktiikalla viiden kilometrin matkan viidessä tunnissa hotelliin. Venäläinen miliisipäällikkö oli mainio herra. Hymyä ja huumoria riitti ja hänen luvallaan tiellämme ollut pysäköity Audi meni, että heilahti tien poskeen. Aamulla Volvon huolto hoiti automme kuntoon.

Neljäntenä päivänä ajettiin Säämäjärven ja Loimolan kautta Kollaalle. Tuntemattoman Sotilaan lopputaistelut käytiin Loimolan itäpuolella. Kollaalla oli tuore hautakumpu seppeleineen. Ilmeisesti siinä oli vasta löydetty joukkohauta, jonka päälle venäläiset pystyttivät muistomerkkiä. Suomalaisten muistomerkki on 100 metrin päässä.

Viimeinen yö vietettiin Sortavalassa hotelli Piipun Pihassa. Se on rauhallinen ja siisti hotelli Laatokan rannassa. Hikisen päivän jälkeen olut maistui jälleen hotellin terassilla tosi hyvältä. Aamulla tehtiin kiertoajelu kaupungin keskustassa ja suunnattiin auto Värsilän raja-asemalle. Rajan pinnassa pärekorikauppias teki meidän kansamme hyviä kauppvoja. Yksi kori maksoi 16 €. Molemmat tullit läpäistiin pikavauhtia. Kaikkien yllätykseksi venäläiset rajavirkailijat osasivat jo hymyillä. – Näköjään mikään ei ole maailmassa mahdotonta!

Matkan mieleenpainuvin kohde oli Sandarmohin teloituspaikka ja kiveen hakattu toive ”ihmiset älkää tappako toisianne”. Matkan vaiheista tehtiin myös dokumenttivideo. Ensi kesän alussa lähdetään uudelle matkalle, joka suuntautuu todennäköisesti Kannakselle, koska mielenkiintoa tuntui olevan.

5.6.2012 tehdään neljän päivän retki Karjalan Kannakselle.

*Eero Paavola
Matkan johtaja
Kauhava*

Kutsu vieras alueyhdistyksestä!

Paikallisyhdistykset voivat kutsua Pohjanmaan alueyhdistyksen kouluttajat, hallituksen jäsenet tai puheenjohtajan alustamaan eri aiheista kokouksiinsa.

Käytettävissä ovat palkkasihteerit, jotka parhaiten osaavat kertoa esim. uuden OVTES:n muutoksista, kuntakouluttaja, joka on erikoistunut kunnalliselämässä vaikuttamiseen, yt-yhdyshenkilö, joka tuntee työsuojelukysymykset ja yhdistyskouluttaja, jonka alaa ovat yhdistyksen kehittämiseen liittyvät asiat. Myös alueyhdistyksen puheenjohtaja ja kaikki hallituksen jäsenet ovat alustajina käytettävissä.

Alueyhdistyksen hallitus on myös päättänyt, että kun paikallisyhdistys kutsuu alustajan, maksaa alueyhdistys pullakahvit kuulijoille. Tartu tilaisuuteen!

Katso alueyhdistyksen kouluttajien ja hallituksen jäsenten yhteystiedot Alueyhdistyksen nettisivuilta www.oajpohjanmaa.fi tai toisaalta tästä lehdestä.

HALLITUS 2011–2012

Varsinainen jäsen	Varajäsen
<p>OAY Ari Rousu, ya, Ilmajoki Jussi-Pekka Kangas, ya, Teuva Outi Pyykkö, ya, Kuortane Kyösti Pihljamäki, aa, Soini Päivi Nikkarikoski, aa, Seinäjoki Paula Kotirinta, aa, Jalasjärvi Eero Paavola, ya, Kauhava Aki Timo, aa, Vaasa</p>	<p>OAY Kari Nieminen, lukio, Seinäjoki Jaakko Syrjänen, ya, Kauhajoki Heimo Kempainen, ya, Alajärvi Matti Sippola, aa, Seinäjoki Jaana Niemenmaa, aa, Kauhajoki Juha Niemissalo, aa, Evijärvi Jyrki Jokinen, aa, Vaasa</p>
<p>OAO Risto Ojanperä, AOO, Seinäjoki Katriina Honkala, STO/AMK, Seinäjoki Antero Mattsson, LEO, Vaasa Seppo Sätälä, AOO, Vaasa</p>	<p>OAO Antti Ylinen, AKOL, Seinäjoki Erkki Raittila, LUOVA/AMK, Seinäjoki Raija Lesonen, SKO/AMK, Vaasa Reijo Mäkelä, TOOL/AMK, Vaasa</p>
<p>LTO Miia Raunio, Vaasa Gun Väkeväinen, Vaasa</p>	<p>LTO Minna Herttua-Niemi, Vaasa Arja Haapaoja, Vaasa</p>
<p>YLL Raija Berglund, Vaasa</p>	<p>YLL Heli Katajamäki, Vaasa</p>
<p>FSL Inger Damlin, Vörå Pia Berg, Närpes</p>	<p>FSL Ann-Sofi Loo, Vasa Linda Felixson, Korsholm</p>

OAJ Pohjanmaan hallituksen kokous Ruutin kartanossa Laihialla 8.9.2011 (kuvat: Kyösti Pihljamäki):

OAJ Pohjanmaa/Österbotten

Yhteystiedot 2011

Hallitus:

Ari Rousu puheenjohtaja	Erätie 1 60800 Ilmajoki	044 419 1412 ari.rousu@ilmajoki.fi
Risto Ojanperä varapuheenjohtaja	Katajatie 16 61300 Kurikka	040 868 0866 risto.ojanpera@kurikka.fi
Miia Raunio varapuheenjohtaja	Vennäntie 5 61500 Isokyrö	050 565 0864 miia.raunio@vaasa.fi
Inger Damlin vice ordförande	Lätnevägen 186 66600 Vörå	050 409 4477 inger.damlin@vora.fi
Raija Berglund varapuheenjohtaja	Salmikatu 27-29 65200 Vaasa	0400 267 385 raija.berglund@uvasa.fi
Paula Kotirinta jäsen/sihteeri	Ala-Vallintie 524 61600 Jalasjärvi	050 492 1168 paula.kotirinta@jalasjarvi.fi
Pia Berg medlem	Västerviksvägen 26 64200 Närpes	050 344 6744 pam@narpes.fi
Katriina Honkala jäsen	Seinäjoentie 991 61120 Louko	040 830 4186 katriina.honkala@seamk.fi
Jussi-Pekka Kangas jäsen	Rantalantie 66 64770 Äystö	0500 599 934 jpkangas@teuva.fi
Antero Mattsson jäsen	Kaaponkatu 15 66510 Merikaarto	0400 870 338 antero.mattsson@vaasa.
Päivi Nikkarikoski jäsen	Maalivasarantie 8 60200 Seinäjoki	040 733 6601 paivi.nikkarikoski@edu.seinajoki.fi
Eero Paavola jäsen	Tanskantie 6 62200 Kauhava	0400 925 196 eero.paavola@kauhava.fi
Kyösti Pihljamäki jäsen	Suokonmäentie 54 63540 Hernesmaa	050 556 6598 kyosti.pihljamaki@soini.fi
Outi Pyykkö jäsen	Riskulankaari 13 60220 Seinäjoki	044 521 2996 outi.pyykko@edu.kuortane.fi
Seppo Säätelä jäsen	Eteläniityntie 6 B 3 65610 Mustasaari	040 515 1194 seppo.saatela2yrkesakademien
Aki Timo jäsen	Tuohitie 25 66400 Laihia	041 439 4319 aki.timo@vaasa.fi
Gun Väkeväinen medlem	Rådhusgatan 58 A 9 65100 Vasa	044 377 7137 gun.vakevainen@vaasa.fi

Palkkasihteerit:

Seppo Heinonen	Kapernauminkatu 11 60100 Seinäjoki	044 550 2043 seppo.heinonen@seinajoki.fi
Olavi Kalliovaara	Rinteentie 136 63300 Alavus	040 585 8169 olavi.kalliovaara@alavus.fi

Toimihenkilöt:

Paula Kotirinta sihteeri	kts. edellä	
Jussi-Pekka Kangas kuntakouluttaja	kts. edellä	
Lasse Mansikka-aho tiedotussihtööri	Länsitie 2 63500 Lehtimäki	040 559 4033 lassema@suomi24.fi
Kari Nieminen yt-yhdyshenkilö	Väätyrintie 12 60420 Seinäjoki	040 577 9984 kari.nieminen@edu.seinajoki.fi
Liisa Nygård koulutussihtööri	Hernesmaantie 148 63540 Hernesmaa	050 309 1609 liisa.nygord@alajarvi.fi
Outi Pyykkö yhdistystietouskoul.	kts. edellä	
Taina Saikkonen taloudenhoitaja	Rantakatu 3 b A 1 65100 Vaasa	050 533 9949 taina.saikkonen@netikka.fi
Johanna Olsson nettivastaava	Puolukkatie 26 65320 Vaasa	040 510 0717 johanna.olsson@vaasa.fi
Jaana Niemenmaa liikuntavastaava	Ilveksentie 8 61800 Kauhajoki	045 315 5885 jaana.niemenmaa@kauhajoki.fi

Valtuutetut:

Olli Autio Etelä-Pohjanmaan vp	Hovioikeudenp. 2 C 65100 Vaasa	olli.autio@vaasa.fi
Pia Berg FSL	Västerviksv. 26 64200 Närpes	050 344 6744 piam@narpes.fi
Inger Damlin FSL	Lätnevägen 186 66600 Vörså	inder.damlin@vora-maxmo.fi
Arja Haapaoja LTOL	Pellervonkatu 2 B 65300 Vaasa	040 773 2756 arja.haapaoja@vaasa.fi
Minna Herttua-Niemi LTOL	Hämeenlinnank. 8 H 63 65350 Vaasa	040 755 2907 minna.herttua-niemi@vaasa.fi
Jarmo Juupaluoma Etelä-Pohjanmaan vp	Pikkukotämäki 4 65380 Vaasa	050 355 3056 jarmo.juupaluoma@vaasa.fi
Kari Nieminen Etelä-Pohjanmaan vp	kts. edellä	
Ann-Sofi Røj-Lindberg FSL	Myrgrundsvägen 442 65410 Sundom	050 599 7724 arog@abo.fi
Matti Sippola Etelä-Pohjanmaan vp	Metsurinlenkki 16 60200 Seinäjoki	040 755 2615 matti.sippola@edu.seinajoki.fi
Jaakko Syrjänen Etelä-Pohjanmaan vp	Martantie 2 61800 Kauhajoki	050 354 9175 jaakko.syrjanen@kauhajoki.fi

OAJ:n hallitus:

Matti Sippola	kts.edellä	
OAJ:n Pohjanmaan aluetuimisto	Kauppapuistikko 4 as 20 65100 Vaasa	050 533 9949 taina.saikkonen@netikka.fi

OAJ:n Pohjanmaan aluetuimisto

Kauppapuistikko 4 as 20, 65100 Vaasa

ma-to klo 9-16, pe klo 9-13

Puh. 06-317 0867, 050 533 9949

Fax 06-317 0865

taina.saikkonen@netikka.fi

SANASELITYKSET LASTEN SUUSTA:

1. VARHAISKASVATUS:

- "Voi kasvattaa vaikka porkkanaa joskus"
- "sitä, että mun mumma vaikka kasvattaa varhaasperunoota, aiva keväällä"
- "jotaan eläimiä kasvattaa tai jotaan"
- "kukkia ja vaikka jotaki herelmiä kasvatetahan"
- "silppurista, raktori ja toinenki rartori menöö töihinki"
- "on kasvanu liian varahin"
- "se kasvaa ja teherähän jotaki"

2. TALOUS:

- "talo, jossa keitetähän"
- "taloko on talous?"
- "talouspaperi"
- "taloustyöt"
- "menöö yksin talohon"
- "se on joku talouspyyhe"
- "se kantaa mun mielestä jotaan vaunuja, jossa on ihmisiä"

3. VASTUUNKANTAJA:

- "kantaa paperia"
- "kantaa vastuuta lapsista, niinku nuo eskariopetki!"
- "no, vaikka kantaa kottikärryjä"
- "se pitää huolta"
- "no, ostaa kaikkea...se vetää pulkalla läpitte"
- "kantaako se jotain? Se kantaa toiselle jotain vastuuta"
- "se kantaa mun mielestä jotain vaunuja, jossa on ihmisiä"

4. JÄSENMAKSU:

- "se pitää maksaa jotaki"
- "maksaa kaikilta jäseniltä rahaa"
- "sitä, että jos kauppas ostaa jotaan, niin ottaa tililtä rahaa sen kauppaan"
- "se tarkoittaa, että maksaa vaikka ruokaa"
- "juosta"
- "joku jäsen maksaa"
- "se on joku sellaanen, että maksaa jotaki vaikka ruokaa"

5. TYÖRAUHA:

- "saa olla rauhas töis ja äiti saa olla johonaki välis työs"
- "saa olla rauhas työpaikoolla"
- "se tarkoittaa sitä, että olla rauhas teherä työtä, muttei isä sää teherä kovin rauhas, kun pitää olla kuulokkeet pääs"
- "saa teherä rauhas"
- "töihin menoa se tarkoittaa ja lehemii lypsää ja tekemään paskaa"
- "pitää antaa toisen olla rauhas"
- "pitää antaa teherä rauhas töitä"

6. JÄRJESTÖKONEISTO:

- "jos vaikka, jos sirkkelikoneestolla poikkaasee jotaki"
- "järjestää vaan koneeta, vaikka kaivinkoneeta"
- "puunhalkokone, meilläki on semmooonen"
- "että on vaikka ne osat järjestykses"
- "että menöö pihalle"
- "koneet järjestykses"
- "järjestää jotaki koneeta"

Mari Rinta-Nikkolalle totuuksia "Länsi-Kurikassa" kertomassa kolme tyttöä ja neljä poikaa